

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Jiří Oslizlo

Podmínky vzniku joint ventures z pohledu evropského soutěžního práva

Diplomová práce

Olomouc 2017

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma *Podmínky vzniku joint ventures z pohledu evropského soutěžního práva* vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.“

V Olomouci dne 15. 11. 2017

Jiří Oslizlo

Poděkování

Zde bych rád poděkoval vedoucímu mé diplomové práce JUDr. Michalu Petrovi, Ph.D., za velice ochotný přístup, cenné rady a poskytnuté materiály nejen v průběhu tvorby práce, ale i po dobu celého studia.

Dále bych poděkoval v první řadě mé přítelkyni, která mi byla důležitou oporou ve chvílích těžkých, a zároveň se mnou sdílela i okamžiky radostné. Velký dík také patří mé rodině a přátelům, kteří mě ve studiu srdnatě podporovali nezávisle na jakýchkoliv okolnostech.

Obsah

Použité zkratky	5
Úvod	6
1 Od evropského soutěžního práva po kontrolu koncentrací	9
1.1 Definice a mezinárodní rozměr soutěžního práva.....	9
1.2 Smysl a účel právní regulace.....	10
1.3 Základní pilíře soutěžního práva EU	11
1.3.1 Kartelové dohody.....	11
1.3.2 Zneužití dominantního postavení.....	12
1.3.3 Kontrola koncentrací.....	13
1.4 Shrnutí kapitoly	14
2 Joint venture podléhající režimu Nařízení ES o spojování	15
2.1 Definice a vymezení společného podniku	15
2.2 Neurčitý pojem plné funkčnosti?	16
2.2.1 Nezávislé vystupování na trhu.....	18
2.2.2 Předmět činnosti nad rámec mateřských společností	20
2.2.3 Obchodní vztah mezi společným podnikem a mateřskou společností	22
2.2.4 Dlouhodobý charakter.....	23
2.3 Postup v případě (ne)splnění kritérií plné funkčnosti	25
2.3.1 Pravidlo „one-stop shop“ jako nástroj pro zefektivnění řízení.....	25
2.3.2 Dvoufázovost řízení před Komisí	26
2.4 Zkoumání slučitelnosti podniku se společným trhem.....	28
3 Kooperativní prvek u plně funkčních společných podniků.....	30
3.1 Koncentrativní nebo kooperativní?	30
3.2 'Spillover' efekt	31
3.3 Související case-law.....	32
3.3.1 Počáteční rozhodnutí Komise zabývající se spillover efektem.....	32
3.3.2 Příčinná souvislost mezi založením společného podniku a vzájemnou koordinací	33
3.3.3 Výměna citlivých informací	34
3.3.4 Identifikace relevantního trhu v rámci posouzení koordinace	34
3.4 Závěrem ke kooperaci.....	35
Závěr.....	36
Seznam použitých zdrojů	38
Abstrakt.....	45
Summary	46
Klíčová slova a statistické údaje o práci.....	47
Keywords and statistical data about the thesis.....	48

Použité zkratky

EHP	Evropský hospodářský prostor založený v roce 1994.
Soudní dvůr	Instance Soudního dvora Evropské unie.
JV, joint venture	společný podnik jako právní entita založená za účelem spolupráce
Komise	Výkonný orgán Evropské unie nezávislý na členských státech.
Nařízení	Nařízení Rady č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004, o kontrole spojování podniků.
SFEU	Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie, 2008/C 115/01.
Smlouva o ES	Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom), ze dne 25. března 1957.

Úvod

Joint venture skýtá pod svým označením celou řadu různých ekonomicko-právních entit, které nají ovšem jedno společné – založení za účelem ekonomické spolupráce. V rámci evropského i celosvětového měřítka se jedná o zcela běžnou a velice frekventovanou formu spolupráce, která nachází právní oporu napříč širokým spektrem právních systémů. Obsahem této práce bude interpretace pravidel společného podniku obsažená výhradně v normách evropského soutěžního práva. Na tento právní systém je navázána celá řada cizojazyčných zdrojů, které zistně vystihují podstatu tohoto podnikatelského uskupení. Ačkoliv se téma práce může zdát jako zcela vyjasněné zejména v rámci rozhodovací praxe Komise, autor spatřuje nutnost čtenáře seznámit zejména se současnými praktickými dopady přijaté legislativy a souvisejícího *case-law*. Výhodou pro českého čtenáře také může být aktuálnost použité bibliografie, jelikož mnohé zdroje pocházející od českých autorů zabývající se tímto tématem jsou datovány často až minulým desetiletím, což může v soudobém obchodním styku činit stranám zakládající společný podnik obtíže. Zároveň se autor marně pokoušel dohledat souhrnné, česky znějící, vědecké dílo shrnující veškeré hmotně-právní předpoklady plně funkčního samostatného podniku, což byla jedna ze základních pohnutek autora k vytvoření této práce. Míra ekonomické a právní integrace členských států Evropské unie dosáhla vysoké míry provázanosti, a proto autor považuje za mimořádně účinné vytvořit komplexní hmotně-právní dílo zabývající společným podnikem, které může přispět k objasnění problematiky nejen na území České republiky.

V první kapitole práce bude čtenář seznámen se samotnými základy soutěžního práva, zejména smyslem a účelem právní regulace s bližším zaměřením na téma slučování podniku, které tvoří oborovou linku autorova díla. Pro lepší orientaci v problematice koncentrací podniků autor považuje za vhodné rozčlenit evropské soutěžní právo do jeho základních pilířů spolu s uvedením právní úpravy dané oblasti. Častým jevem v rámci řízení o povolení spojení totiž bývá přesah do ostatních pilířů, které proto nesmí být v rámci práce opomenuty.

Druhá kapitola je, jak již název napovídá, zcela nosným prvkem celé práce, kde autor sumarizuje hmotně-právní předpoklady vzniku plně funkčního společného podniku, který za splnění dalších dílčích kritérií bude posuzován v režimu Nařízení Rady č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004, o kontrole spojování podniků (dále jen „Nařízení“). Autor zde také stručně pojednává o souvisejících procesních pojmech, zejména substantivního testu a pravidla one-stop shop, které v rámci vývoje právní úpravy a judikatury doznaly částečných změn, které prozatím nebyly v souvislosti se společnými podniky dostatečně rozpracovány. Na společný podnik lze ale nahlížet nejen z pohledu výše zmíněného Nařízení, ale i z několika odlišných perspektiv. V případě naplnění plně funkčních kritérií společného podniku bude posuzování JV plně

podřazeno pod právní režim koncentrací. V ostatních případech mohou nastat situace, kdy dohoda o založení společného podniku bude posouzena až po jejím uzavření, a to v režimu zakázaných dohod upravených v čl. 101 SFEU, tedy prvního pilíře soutěžního práva. O posuzování z hlediska evropských soutěžních pravidel lze ovšem hovořit až tehdy, pokud dojde k naplnění unijní dimenze spojení. V opačných případech se společný podnik ocitne mimo režim autorovi práce, tj. v oblasti národních právních řádů.

Třetí kapitola seznamuje čtenáře se zbytkovou kategorií, tzv. kooperačním prvkem v rámci společného podniku, který svým způsobem vybočuje z charakteristické samostatnosti, a proto je nutné v některých případech aplikovat pravidla související s dohodami narušující soutěž. Zde se autor pokusí rozřešit, zda naplnění plně funkčních kritérií automaticky vylučuje užití režimu zakázaných dohod, což je předmětným zjištěním v rámci níže specifikované výzkumné otázky.

Předkládaná diplomová práce má za cíl přispět ke snížení autorem vnímaného deficitu komplexního českého vědeckého textu věnujícího se vymezenému tématu a tím přinést do obchodní praxe ekonomických subjektů více právní jistoty. Práce vedená uvedenými cíli je vymezena tímto výzkumným rámcem:

Hlavní výzkumná otázka: Lze paralelně na plně funkční společný podnik aplikovat pravidla jak pro koncentrace, tak pro dohody narušující soutěž?

Vedlejší výzkumné otázky: Musí být plně funkční kritéria JV naplněna k okamžiku založení společného podniku?
Přistupuje Komise často k opatření ve formě zákazu zamýšleného spojení?

Primárně se autor v diplomové práci zaměří na hmotně-právní analýzu obou vytyčených pravidel, a následně kriticky zhodnotí praktické dopady na posuzovaná spojení. Z důvodu stále se rozšiřující globalizace a obchodní provázanosti jednotlivých podnikatelských uskupení na území Evropské unie, a mj. také z důvodu rozsahové omezenosti práce, se autor rozhodl vypracovat text pouze na základě evropského práva, které mu poskytlo celou řadu různorodých zdrojů. Nejvyšší přidanou hodnotu práce autor spatřuje ve zpracování aktuálních bibliografií od autorů, jakými jsou Richard Whish, David Baley, Jonathan Faul a z českých zástupců nepochybně Josef Bejček. Důležitým zdrojem pro práci je také aktuální sbírka souvisejícího *case-law* od Ariela Ezrachiho.

K zjištění smyslu a účelu platné právní úpravy zabývající se společnými podniky užívá autor teleologického, historického a gramatického výkladu, které slouží k bližšímu poznání norem platného práva a zejména související judikatury. Zejména historický výklad hraje s ohledem na dataci původních Sdělení a rozhodnutí Komise prim. Právní úprava soutěžního má v jistém ohledu postupný evoluční charakter, proto lze při výkladu platných ustanovení s určitými výjimkami vycházet i ze starších zdrojů, které tvoří neodmyslitelnou součást soutěžního práva.

1 Od evropského soutěžního práva po kontrolu koncentrací

1.1 Definice a mezinárodní rozměr soutěžního práva

Evropská unie je ve všech členských státech tvůrcem jednotného trhu projevujícím se volným pohybem zboží, osob, služeb a kapitálu. Soutěžní mechanismy regulující jednání soutěžitelů dávají vzniknout tržní ekonomice, která tvoří základ jednotného vnitřního trhu.¹ Soutěžní právo je v odborné literatuře vykládáno mnohými způsoby. Souhrnně ho lze definovat jako soubor právních norem, jejichž účelem je regulovat proces volné soutěže v zájmu ochrany spotřebitele. Soutěžní právo, jakožto respektované právní odvětví, vzniklo jako reakce na rozsáhlé změny politického a ekonomického smýšlení, které se odehrávají napříč celým světem.²

Hlavním středem pozornosti soutěžního práva jsou situace, kdy společnost/i s určitou tržní silou jsou schopny v konkurenčním tržním prostředí způsobit újmu na právech spotřebitelů. Charakteristickým prvkem pro toto právní odvětví je fakt, že s ohledem na neurčitý počet případů, které potenciaálně mohou negativním způsobem ovlivnit spotřebitele, nelze shrnout veškeré právní normy a pravidla do uceleného formátu. Analýza případů se soutěžně-právním přesahem vyžaduje mj. hodnocení tržní síly posuzovaného subjektu, která nelze bez aplikace širších ekonomických souvislostí relevantně posoudit. Soutěžní právo jako takové je o ekonomické analýze trhu učiněné v rámci právních skutečností odehrávajících se v tržním prostředí.³

Různorodé formy právní regulace soutěžitelských subjektů lze spatřit ve všech typech ekonomik – vyspělých, rozvojových, vnitrozemských, ostrovních, zemědělských, liberálních i postkomunistických. Nicméně tento trend je ale možné pozorovat až v posledních desetiletích, kdy soutěžně-právní instituty nalézají uplatnění v důsledku globalizace světových ekonomik. Izolovaná opatření regulující podmínky na trhu však nalézáme již několik tisíc let nazpět, přesněji ve starověkém Římě. Tehdejší císaři vydávali rozličná nařízení týkající se ochrany a stabilizace trhu, zejména však opatření pro podporu místní produkce. Pro období výše zmíněného starověku až do počátku industriálního věku je však nutno mít na vědomí, že jakékoliv prvky regulující hospodářskou soutěž byly vedeny za zcela jiným záměrem, než byla ochrana procesů na poli volného trhu. Tyto tendence jsou zaznamenány až s počátkem novodobých dějin. První samostatné a ucelené soutěžní zákony se objevily v Kanadě a ve Spojených státech na konci

¹ STOJKOVIČ, Milica. Development of the legal framework of the competition policy in the European union. *University Business Academy in Novi Sad, Serbia*, Conference on Strategic Management, 28-30.5.2016, s. 245.

² WHISH, Richard a David BAILEY. *Competition law. Eighth edition*. Oxford: Oxford University Press, 2015. s. 1.

³ WHISH: *Competition law...*(2015): s. 2. Důležitost ekonomie v rámci aplikace soutěžněprávních pravidel připouští také FAULL, Jonathan, Ali NIKPAY a Deirdre TAYLOR. Faull & Nikpay: *the EU law of competition. Third edition*. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2014, s. 3.

19. století.⁴ Na území dnešní Evropské unie můžeme sledovat počátky úpravy pravidel hospodářské soutěže již ve smlouvě o Evropském sdružení uhlí a oceli (1951), i v Římské smlouvě zakládající Evropské hospodářské společenství z roku 1957.⁵ Její důležitost v dnešní podobě EU je podtržena identifikací politiky hospodářské soutěže jako výlučné pravomoci Unie na základě čl. 3 SFEU.

1.2 Smysl a účel právní regulace

Úvodem je nutné zmínit, že existence volné soutěže není primárním cílem právní regulace. Za ten se považuje spíše ekonomický užitek z ní plynoucí.⁶ Existuje celá řada názorů objasňující účel právní regulace soutěžního práva. Zastánci tzv. *chigagské školy* uvádí, že hlavním vodítkem, kterým je soutěžně-právní politika vedena, je ochrana blahobytu spotřebitele, kterému mají společnosti nabídnout kvalitní výrobek za odpovídající cenu. Postavení spotřebitele na základě konzistentní judikatury⁷ Soudního dvora není chápáno jako zcela výsostné, když uvádí, že pravidla hospodářské soutěže nemají za cíl chránit pouze bezprostřední hospodářské zájmy spotřebitele, nýbrž dbají i na zachování struktury trhu, a tím hospodářské soutěže jako takové.

Za obecně přijímaný názor zobecňující smysl a účel soutěžní regulace považuje Bejček posílení a zachování tržní ekonomiky prostřednictvím zajištění svobody soutěže, resp. omezením nadměrné tržní moci tam, kde je účinnost soutěže ohrožena.⁸ Mezi další uznávané funkce patří rozptýlení ekonomické moci a redistribuce finančních prostředků, jelikož koncentrace zdrojů v rukou monopolu může představovat zásadní ohrožení demokratických principů a svobody rozhodování. S alokační funkcí jde ruku v ruce také snaha ochraňovat malé a střední podniky, aby obstály na poli volné soutěže proti 'velkým hráčům'.⁹ Jako další funkce lze uvést ochranu životního prostředí, trhu práce, ekvity a ochrana průmyslové a obchodní strategické politiky, rozvoj inovací, úspory nákladů, podpora mezinárodní konkurenceschopnosti, aj.¹⁰

Politika hospodářské soutěže je neodmyslitelně spjata s širšími cíli EU, jako jsou podpora udržitelného růstu, konkurenceschopnosti a vytváření pracovních míst.¹¹ Je také významnou

⁴ ŠVANDA, Martin, VRÁNA, Filip. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže: historie, fakta, svědectví*. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2008. s. 33.

⁵ BYDŽOVSKÁ, Marie. Hospodářská soutěž [online]. Euroskop.cz, 2017 [cit. 21.10.2017]. Dostupné na <<https://www.euroskop.cz/8927/sekce/hospodarska-soutez/>>.

⁶ GYÖDER, Joanna, ALBORS-LLORENS, Albertina. *Goyder's EC Competition Law, 5th Edition*. Oxford University Press, 2009, s. 10.

⁷ Soudní dvůr: rozsudek ze dne 4.6.2009, *T-Mobile Netherlands v. Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit*, C-8/08, bod 36.

⁸ BEJČEK, Josef. *Soutěžní politika a fúze v evropském kontextu*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. s.20.

⁹ WHISH: *Competition law...*(2015): s. 23.

¹⁰ Bejček (2010): s. 23-38.

¹¹ AYDIN, Amut, KENNETH, Thomas. The Challenges and Trajectories of EU Competition Policy in the Twenty-first Century. *European Integration*, 2012, roč. 34, č. 6, s. 531-532.

součástí strategie Evropa 2020 v rámci „Inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění“.¹²

1.3 Základní pilíře soutěžního práva EU

1.3.1 Kartelové dohody

System soutěžního práva EU lze rozdělit do několika základních pilířů. Jednak hovoříme o zákazu kartelových dohod mezi soutěžiteli, jejichž účelem (popř. důsledkem)¹³ je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže na společném trhu. Soutěžitelé v rámci těchto dohod mohou ve vzájemné koordinaci navýšit ceny, omezit nabídku pomocí omezení prodeje nebo výrobních kapacit a/nebo nebo rozdělit trh. Za uvedených okolností mluvíme o tzv. horizontálních dohodách. Za určitých okolností mohou být horizontální dohody považovány za prospěšné, např. pokud přináší ekonomický prospěch. Jako vertikální dohody jsou označeny všechna ujednání mezi soutěžiteli na různých úrovních trhu, např. mezi výrobcem a jeho odběratelem o minimální výši ceny pro spotřebitele. Výše uvedené dohody, které jsou způsobilé narušit či omezit hospodářskou soutěž, jsou s určitými výjimkami zakázané na základě článku 101 SFEU a *ex-tunc* neplatné.¹⁴

Uvedená neplatnost se však nevztahuje na případy, kdy lze udělit individuální za předpokladu, že dohody *přispívají ke zlepšení výroby nebo distribuce výrobků anebo k podpoře technického či hospodářského pokroku, přičemž vyhrazuji spotřebitelům přiměřený podíl na výhodách z toho vyplývajících, a zároveň které „neukládají příslušným podnikům omezení, jež nejsou k dosažení těchto cílů nezbytná a neumožňují těmto podnikům vyloučit hospodářskou soutěž ve vztahu k podstatné části výrobků tímto dotčených“.*¹⁵ V případě, že jsou naplněny kumulativně veškeré podmínky pro udělení výjimky, není nutné uzavření dohody jakéhokoliv rozhodnutí ze strany Komise.¹⁶ V případě zahájení řízení o porušení čl. 101 SFEU již musí strany prokázat, že jsou náležitosti pro udělení výjimky splněny.¹⁷

¹² Sdělení Komise ze dne 3.3.2010, *Evropa 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění* [online]. MMR.cz, 2010 [cit. 22.10.2017]. Dostupné na <<https://www.mmr.cz/getmedia/7c31b211-1a5a-46a8-b6bd-151b72dc94ec/EU2020-CJ.pdf>>.

¹³ „Při posuzování, zda určitá dohoda představuje omezení hospodářské soutěže „na základě účelu“, je třeba se soustředit zejména na znění jejích ustanovení, na cíle, kterých má dosáhnout, jakož i na hospodářský a právní kontext, do kterého spadá.“ Blíže k rozlišení účelu a důsledku dohod viz Soudní dvůr: rozsudek ze dne 14.3.2013 *Allianz Hungária Biztosító Zrt. v. Gazdasági Versenyhivatal*, C-32/11, bod 33. a násl.

¹⁴ WHISH: *Competition law...*(2015): s. 3.

¹⁵ Čl. 101 odst. 3 SFEU.

¹⁶ Viz čl. 1 odst. 2 Nařízení Rady č. 1/2003 ze dne 16.12.2002, o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy.

¹⁷ DOLEČEK, Marek. *Joint venture (evropské soutěžní právo)* [online]. Businessinfo.cz, 1.1.2014 [cit. 23.10.2017]. Dostupné na <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/joint-venture-evropske-soutezni-pravo-ppbi-51037.html#!&chapter=2>>.

Zvláštní výjimku tvoří dohody v režimu tzv. blokových výjimek, které umožňují vyjmout ze všeobecného zákazu kartelových dohod určitou skupinu dohod vyznačujících se podobnými znaky ohledně obsahu, podílu, či obratu soutěžitelů na relevantním trhu. Právní úprava skupinových výjimek svým způsobem stanovuje pro některé typy dohod¹⁸ domněnku zákonnosti a dochází ke vzniku tzv. *safe harbour*.¹⁹

1.3.2 Zneužití dominantního postavení

Dalším z pilířů evropského soutěžního práva je snaha zabránit zneužívání dominantního postavení, které umožňuje soutěžiteli jednat do značné míry nezávisle na svých konkurentech, zákaznících i spotřebitelích.²⁰ Jako příkladem zneužití tržní moci soutěžitele může být snížení ceny pod hranici nákladů na poskytování služby, za účelem vytlačení či odrazení konkurenta od vstupu na trh, aby mohl následně inkasovat větší ceny.²¹ Z hlediska zkoumání podmínek čl. 102 SFEU, který obsahuje úpravu zneužívání dominantního postavení, je nutné podotknout, že k zneužití může dojít již pouhou možností narušit hospodářskou soutěž v rámci společného trhu. Soutěžitel ocitající se v dominantním postavení jej nutně nemusí zneužívat, čímž nenaplnuje generální klauzuli čl. 102 SFEU.²²

Zároveň předmětné ustanovení neobsahuje možnost uplatnění výjimky ze zneužívání, jako tomu bylo např. v případě kartelových dohod. Nicméně, judikatura dovodila možnost užití obecného korektivu tzv. rozumného posouzení, v rámci kterého dává soutěžitelům možnost ospravedlnění zneužití dominantního postavení. Zde je nutné prokázat, že soutěžitel jednal z omluvitelného důvodu, nebo že v důsledku jednání došlo k úsporám, které plně převažují nad protisoutěžními účinky. Nutno podotknout, že soudy a Komise v rámci posuzování zneužití vykládají korektiv velmi restriktivně a uplatňují jej velmi zřídka.²³ Soudní dvůr ve věci *France Télécom v. Komise*²⁴ vyvrátil argument žalovaného, který ospravedlňoval predátorské ceny získáváním zkušeností z rozsahu a účinku zavedeného opatření. Soud uzavřel, že získávání zkušeností nemůže zbavit podnik odpovědnosti vzhledem k čl. 82 ES (souč. čl. 102 SFEU).

¹⁸ Významnou podmínkou pro uplatnění režimu blokových výjimek je absence tzv. tvrdých omezení, které automaticky vyjmají dohodu z blokové výjimky. Odlišné následky, tj. pouze oddělení konkrétního ustanovení dohody, mají tzv. šedé klauzule. K tomu blíže Pokyny o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, 2004/C 101/08, bod 23.

¹⁹ TESAŘOVÁ, Zdeňka. *K právní úpravě blokových výjimek ze zákazu vertikálních dohod v odvětví motorových vozidel. Daně a právo v praxi*[online]. Daně a právo v praxi, 1.8.2012 [cit. 23.10.2017]. Dostupné na <<http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d39321v49340-k-pravni-uprave-blokovych-vyjimek-ze-zakazu-vertikalnich-dohod-v/>>.

²⁰ Čl. 102 SFEU. Definice dominantního postavení viz Soudní dvůr: rozsudek ze dne 14.2.1978, *Komise v. United Brands Company and United Brands Continentaal BV*, 27/76.

²¹ WHISH: *Competition law...*(2015): s. 3. K predátorským cenám viz Soudní dvůr: rozsudek ze dne 2.4.2009, *France Télécom SA v. Komise*, C-202/07 P.

²² EZRACHI, Ariel. *EC competition law: an analytical guide to the leading cases*. 4th ed. Oxford: Hart Pub., 2014. s. 183.

²³ Tamtéž, s. 189.

²⁴ Soudní dvůr: rozsudek ze dne 30.1.2007, *France Télécom v. Komise*, T-340/03, bod 217.

V roce 2008 Komise přijala Sdělení²⁵, které sumarizuje veškeré související *case-law* vztahující se k článku 102 SFEU a podává širší výklad jeho znění, což dává soutěžitelům větší míru právní jistoty ohledně jednání v dominantním postavení.

Jelikož právní úprava zakázaných dohod a zákazu zneužití dominantního postavení obsažená v člancích 101 a 102 SFEU obsahuje pouze základní teze těchto pilířů soutěžního práva, bylo přijato nařízení č. 1/2003²⁶, které obsahuje podrobná pravidla pro výše uvedenou problematiku, vč. vymezení kompetencí mezi evropskými a národními hospodářskými orgány.

1.3.3 Kontrola koncentrací

Fúze a akvizice, neboli koncentrace²⁷, jak je jim v soutěžně právní terminologii souhrnně přezdíváno, poskytují společnostem celou řadu benefitů, jakými jsou úspora nákladů, přístup k informacím a *know-how*, nabytí licencí, patentů či získání nové zákaznické základny. Na druhou stranu mohou některé transakce vyústit v dominantní postavení soutěžitele se všemi souvisejícími riziky. Právní úprava koncentrací si proto dává za cíl rozlišovat mezi pro- a protisoutěžními transakcemi, které může následně zakázat či modifikovat.²⁸ Nutno podotknout, že k samotnému zákazu přistupuje Komise velmi zřídka. K dnešnímu dni je evidováno pouze 24 případů, kdy Komise zasáhla proti oznámenému spojení tímto způsobem.²⁹ Ve čtyřech případech bylo pak rozhodnutí Komise zvráceno Soudním dvorem.³⁰ Navzdory narůstajícímu počtu koncentrací v rámci Evropského společenství, který měl zvýšený potenciál k nastolení neodvolatelné změny struktury trhu, byla komplexní právní úprava regulující sloučení přijata až nařízením o kontrole fúzí³¹, a to 21. listopadu 1989³². Ve světle doposud získaných zkušeností bylo zmíněné nařízení přepracováno a přizpůsobeno výzvám integrovanějšího trhu Evropské unie³³ ve formě nového nařízení Rady č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (dále jen „Nařízení“). Komise v souvislosti s rekonstrukcí nařízení o spojování přijala také prováděcí

²⁵ Sdělení komise – Pokyny k prioritám Komise v oblasti prosazování práva při používání článku 82, Smlouvy o ES na zneužívající chování dominantních podniků vylučující ostatní soutěžitele, 2009/C 45/02.

²⁶ Nařízení Rady č. 1/2003 ze dne 16.12.2002, o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy (současných 101 a 102 SFEU).

²⁷ Pojem koncentrace je blíže rozveden v čl. 3 odst. 1 Nařízení, kde se hovoří o změně kontroly na trvalém základě jednak fúzí dvou a více původně nezávislých podniků, nebo získáním kontroly jednou či více osobami již kontrolující nejméně jeden podnik. Konsolidované sdělení Komise mluví o rozličných formách získání výlučné či společné kontroly, které mohou vést ke koncentraci v režimu Nařízení.

²⁸ EZRACHI, Ariel. *EC competition law: an analytical guide to the leading cases*. 4th ed. Oxford: Hart Pub., 2014. s. 361.

²⁹ WHISH: *Competition law...*(2015): s. s. 947-951.

³⁰ Příkladem může být: Soudní dvůr: rozsudek ze dne 22.10.2002, *Schneider Electric vs. Komise*, T-310/01, kde byla společnost navíc odškodněna za újmu vzniklou nesprávným rozhodnutím.

³¹ Nařízení Rady č. 4064/89 ze dne 21.12.1989 o kontrole spojování podniků.

³² VERNY, Arsène, DAUSES, Manfred. Evropská kontrola fúzí: Soutěžně politický nástroj k uskutečnění Společného evropského trhu. *Právní rozhledy*, roč. 1993, č. 3, s. 80.

³³ Nařízení Rady č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků, bod 6.

nařízení č. 808/2004 ze dne 21. dubna 2004³⁴, a Konsolidované sdělení Komise³⁵, které vnáší do problematiky koncentrací více objasnění a s tím spojené právní jistoty.³⁶

Nařízení pokrývá veškeré transakce, *inter alia*, fúze, akvizice a společné podniky, které jsou svým rozsahem významné pro Společenství. Hlavním indikátorem tohoto významu je kromě získání kontroly také dosažení určitého obrátu všech dotčených podniků, jehož limitní hodnoty jsou upraveny v čl. 1 Nařízení. Způsob výpočtu hodnot je dále stanoven v čl. 5 Nařízení.³⁷ V případě naplnění všech požadavků komunitární dimenze transakce je výslovně vyloučeno aplikovat právní řády členských států, a to jak z hledisek soutěžních, tak i mimosoutěžních. Jistou výjimkou z uvedeného pravidla je přijetí opatření členského státu týkající se ochrany veřejné bezpečnosti, popř. plurality veřejných sdělovacích prostředků.³⁸ Tématu jurisdikce EU v rámci spojování soutěžitelů se autor blíže věnuje v kapitole 2.3.1.

1.4 Shrnutí kapitoly

Výše uvedené tři rozměry politiky hospodářské soutěže jsou bez ohledu na politické a sociální prostředí jejími nosnými pilíři, neboť jedním z hlavních cílů soutěžního práva je odstranění veškerých dohod, které významně brání, omezují nebo vylučují účinné fungování volné soutěže. Politika hospodářské soutěže cílí také na jednání soutěžitelů v dominantním postavení, aby nebylo dosahováno obchodních cílů na úkor ostatních. Nakonec je Komisi svěřeno posuzování dopadů spojení významných pro Evropskou unii, do kterých řadíme i tzv. full-functional joint venture, jehož znakům autor věnuje následující kapitolu.

Tvůrci politiky hospodářské soutěže tak stojí v nejednoduchém postavení, kdy musí identifikovat jednotlivé formy narušení volné soutěže, právně je vyhodnotit a učinit vhodná opatření. Zároveň čelí ze strany odpůrců soutěžních opatření politickému a korupčnímu tlaku.³⁹

³⁴ Ve znění novel č. 1033/2008 ze dne 22.10.2008, a č. 1269/2013 ze dne 5.12.2013.

³⁵ Konsolidované sdělení Komise k otázkám příslušnosti podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004, o kontrole spojování podniků, 2008/C 95/01 (dále jen „Konsolidované sdělení Komise“).

³⁶ ZEKOS, Georgios I. *Economics and law on competition in 21st century globalization*. New York: Nova Publishers, 2014, s. 281-283.

³⁷ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 18.12.2007, *Cementbouw Handel v. Komise*, C-2002/06 P, bod 4.

³⁸ NERUDA, Robert. Získání možnosti kontroly nad podnikem jako forma spojení podléhající povolení soutěžního úřadu. *Právní rozhledy*, roč. 2005, č. 4, s. 115.

³⁹ STOJKOVIČ, Milica. Development of the legal framework of the competition policy in the European union. *University Business Academy in Novi Sad, Serbia, Conference on Strategic Management*, 28-30.5.2016, s. 250.

2 Joint venture podléhající režimu Nařízení ES o spojování

2.1 Definice a vymezení společného podniku

Otázka zachování konkurenceschopnosti v rámci globalizace a mezinárodní integrace trhů je klíčovým motivem k rozšíření aktivit podnikatelských entit prostřednictvím získání strategických zdrojů převzetím nebo fúzí vedoucích společností na trhu. Zatímco fúze nebo akvizice jsou považovány za nejkomplicovanější formy spolupráce, na joint ventures, neboli společné podniky, je nahlíženo jako na přizpůsobivý mechanismus, který umožňuje rozvíjet obchodní spolupráci lokálním i zahraničním partnerům. Společné podniky nejčastěji těží ze synergie, kde zahraniční mateřská společnost figuruje jako dodavatel technologie, zatímco lokální partner je nositelem neocenitelné znalosti místních poměrů, což se může znatelně projevit např. ve výrobních nákladech.⁴⁰ Podnikání prostřednictvím joint ventures je nejen v mezinárodním měřítku, ale i na území České Republiky, zcela běžným a nikoliv neobvyklým úkazem.⁴¹

I přes jistou všednost pojem v praxi představuje celou řadu různých forem uskupení a není proto jednoduché jej jednoznačně vymezit. Vodítko k jeho definici neposkytuje ani zmiňované Nařízení, které spíše stanovuje kritéria pro vznik této entity, ale jakkoliv ji blíže nedefinuje. Blíže se k pojmu „společný podnik“ přibližuje Konsolidované sdělení Komise, které stanovuje, že o společný podnik se jedná tehdy, *převezme-li jeden nebo více podniků celý další podnik nebo jeho část*.⁴² Pro čtenáře srozumitelnější pojetí společného podniku podává zejména ekonomická literatura⁴³, která jej charakterizuje jako dohodu alespoň dvou společností, které si ujednaly vzájemné podíly na nákladech a zisku poskytovaných služeb, popř. vyrobeného zboží.⁴⁴ V praxi může dohoda zahrnovat od operací podobné plnohodnotným fúzím až po kooperační dohody, jejichž předmětem je např. sdílení aktiv podílejících se společností ve formě kapitálu, lidských zdrojů, know-how, technologie, distribučních sítí, apod.⁴⁵

⁴⁰ ZEKOS, Georgios I. *Economics and law on competition in 21st century globalization*. New York: Nova Publishers, 2014, s. 294 – 297.

⁴¹ NERUDA, Robert. Společný podnik jako spojení soutěžitelů z pohledu práva na ochranu hospodářské soutěže. *Právní rozhledy*, 2004, č. 1, s.8

⁴² Tamtéž, čl. IV., bod 91.

⁴³ Srov. ZENG, Ming. Managing the cooperative dilemma of joint ventures: the role of structural factors. *Journal of International Management*, 2003, č. 9(2), s. 96.

⁴⁴ MORSE, Robert J. Joint ventures, acquisitions and cooperative agreements: A proposed state program. *Economic Development Review*, 1992, č. 10(4), s. 73.

⁴⁵ NOURRY, Alex, HARRISON, Dan. *Transactions and practices: EU Joint ventures* [online]. Thomson Reuters, 2017 [cit. 12.9.2017]. Dostupné na < [https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-107-3702?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcp=1#co_pageContainer](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-107-3702?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcp=1#co_pageContainer) >

Joanna Goyder⁴⁶ i přes absenci jasně stanovených definičních kritérií spatřuje hlavní znaky společného podniku zejména v (1) založení samostatné ekonomické jednotky oddělené od mateřských společností, (2) převedení majetkového a personálního substrátu na společný podnik, (3) působnost vedení podniku přijímat vlastní rozhodnutí a nést za ně plnou odpovědnost a v neposlední řadě také (4) společná kontrola⁴⁷ mateřských společností.

Samotný pojem podnik je ovšem nutné vnímat v širším pojetí, než uvádí v § 5 dnes již neúčinný zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.⁴⁸ Komunitární právo vykládá podnik jako blíže nespecifikovanou jednotku vykonávající hospodářskou činnost bez ohledu na právní formu, popř. způsob jejího financování.⁴⁹ Tento výklad tedy umožňuje aplikaci právní úpravy související se společnými podniky v soutěžně-právním smyslu na daleko větší množství případů.⁵⁰ České soutěžní právo v § 12 odst. 5 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále jen ZOHS), upouští od pojmu podnik a zavádí pojem tzv. společně kontrolovaného soutěžitele.

Dle § 2 ZOHS se jedná o fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právnickými osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli. Dle citovaného výkladového ustanovení se mohou v pozici soutěžitele ocitnout jak subjekty v právním slova smyslu, tak non-subjekty účastníci se hospodářské soutěže.⁵¹

2.2 Neurčitý pojem plné funkčnosti?

Ačkoliv se může zdát, že založením nové ekonomické jednotky dojde k rozšíření soutěžního prostředí a zvýšením konkurence mezi soutěžiteli navzájem, výsledný efekt je z důvodu společné kontroly již existujících subjektů spíše opačný.⁵² V rámci uzavírání dohody o společném podniku se současně vyskytují dva zásadní jevy: (1) proces vytváření smluvených hodnot, v rámci kterého partneri spolupracují pro dosažení stanovených cílů, které by samostatně byly jen stěží proveditelné; a (2) proces realizace předpokládaného zisku, o němž se musí partneri v rámci soutěžních pravidel náležitě podělit. Jedním ze základních výzev v rámci zakládání

⁴⁶ GYODER, Joanna, ALBORS-LLORENS, Albertina. *Goyder's EC Competition Law, 5th Edition*. Oxford University Press, 2009, s.461.

⁴⁷ Ang. joint control (pozn. aut.).

⁴⁸ Po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, byl tento pojem nahrazen tzv. obchodním závodem. Viz § 502 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁴⁹ Soudní dvůr: Rozhodnutí ze dne 22.1.2002, *Cisal di Battistello Venanzio & C. Sas v. Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro*, C-218/00, Sbírka rozh. I-00691, bod. 22.

⁵⁰ NERUDA, Robert. Získání možnosti kontroly nad podnikem jako forma spojení podléhající povolení soutěžního úřadu. *Právní rozhledy*, 2005, č. 4, s. 115.

⁵¹ Tamtéž.

⁵² BEJČEK, Josef. K zákonu o ochraně hospodářské soutěže po prvním roce jeho účinnosti. *Právní rozhledy*, 2002, č. 10, s. 480.

společného podniku je najít tu správnou rovnováhu mezi vzájemnou spoluprací a konkurencí mezi partnery.⁵³

Výše uvedené nastiňuje možné pohnutky k situaci, že některá právní jednání vedoucí k založení společného podniku podléhají za určitých okolností řízení o povolení před soutěžními úřady. Základní právní rámec těchto okolností vymezuje čl. 3 (4) Nařízení o spojování. Dikce ustanovení uvádí, že jako spojení podléhající režimu Nařízení se posoudí mj. také „*vytvoření společného podniku plnícího na trvalém základě všechny funkce samostatné hospodářské jednotky*“. V odborné literatuře zabývající se zmíněnými znaky samostatnosti existuje celá řada různých definičních kritérií, která určují, zda-li se jedná o tzv. plně funkční společný podnik⁵⁴ ve smyslu Nařízení. Dle Konsolidovaného sdělení Komise⁵⁵ se jedná zejména o následující znaky, které budou autorem v nadcházejících podkapitolách rozpracovány:⁵⁶

- nezávislé vystupování na trhu
- předmět činnosti nad rámec mateřských společností
- obchodní vztah mezi společným podnikem a mateřskou společností
- dlouhodobý charakter
- objektivní notifikační kritéria

Výše uvedené tvoří objektivní rámec kritérií, která jsou nutná prokázat a obhájit před Komisí, která vede pro každý případ samostatné řízení. Uvedeno na příkladu, v případě dvou amerických telekomunikačních společností, které se společně dohodly na sdílení mobilního bezdrátového hovoru a datových služeb ve formě společného podniku⁵⁷, bylo rozhodnuto, že uvedené spojení spadá do režimu Nařízení, jelikož se jedná o nově zřízený, dosud nepojmenovaný společný podnik s nově zvoleným managementem a sídlem nezávislým na mateřských společnostech. Podnik a jeho vedení nese veškeré následky za obchodní rozhodnutí, jakožto i za uvádění svých výrobků a služeb na trh. Komise v posuzovaném případě uvádí, že zřízený joint venture vykazuje prvky uskupení dlouhodobého charakteru a samostatné ekonomické entity ve smyslu článku 3 odst. 1 písm. b Nařízení.⁵⁸

Výše uvedené posuzování plné funkčnosti v rámci řízení před Komisí má zásadní praktický dopad. Povaha společného podniku rozhoduje o skutečnosti, jaký právní režim bude na dané

⁵³ ZENG, Ming. Managing the cooperative dilemma of joint ventures: the role of structural factors. *Journal of International Management*, 2003, č. 9(2), s. 95.

⁵⁴ Ang. full-function joint venture (pozn. aut.).

⁵⁵ Konsolidované sdělení Komise 2008/C 95/01, bod 94 an.

⁵⁶ Obdobné dělení je převzato i v rámci odborné literatury, viz např. WHISH, Richard, BAILEY, David. *Competition Law, Eighth edition*. Oxford University Press, 2015. s. 881.

⁵⁷ Rozhodnutí Komise COMP/M.1946 *Bellsouth/SBC* ze dne 26. 5.2000.

⁵⁸ CHALMERS, Damian. *European Union law: text and materials*. New York: Cambridge University Press, 2006. s. 1074.

uskupení aplikován. V případě, že vyjde najevo plná funkčnost podniku, pak tento spadá za splnění požadavku minimálního obrátu⁵⁹ do působnosti Nařízení. Za této situace budou dopady podniku na hospodářskou soutěž posuzovány *ex ante*. V případě nesplnění kritérií plné funkčnosti může mít podnik v souladu s čl. 101 (1) SFEU formu dohody narušující soutěž. V tomto ohledu závisí zcela na mateřských společnostech, aby uzavřená dohoda byla v souladu se soutěžními pravidly. Posuzování v rámci článku 101 SFEU sice probíhá *ex post*, tudíž nezpomaluje strany vedením notifikačního řízení, nicméně žijí v právní nejistotě a vystavují se riziku možných sankcí ze strany Komise.⁶⁰ Formám společných podniků, které částečně podléhají řízení v režimu dohod narušujících soutěž, autor věnuje samostatnou třetí kapitolu.

Oproti tomu, rozhodnutí v režimu Nařízení má neodvolatelnou povahu. Autor v následujících podkapitolách podrobně rozebere jednotlivé znaky plně funkčních společných podniků s uvedením konkrétních příkladů z rozhodovací praxe Komise.

2.2.1 Nezávislé vystupování na trhu

Aby bylo možné mluvit v souvislosti se společným podnikem o plné funkčnosti, musí tato hospodářská jednotka plnit veškeré funkce jako ostatní subjekty soutěžící na daném trhu.⁶¹ Zároveň však není rozhodující, zda byl podnik zřízen jako zcela nový, tj. bez právního předchůdce, nebo jestliže získaly nad podnikem společnou kontrolu⁶² alespoň dva a více společností. Pojem kontroly podrobně vymezuje článek 3 odst. 1 písm. b) Nařízení, resp. čl. 3 odst. 3 Nařízení. Určitou výjimku ze zkoumání podmínek plné funkčnosti uvádí Konsolidované sdělení Komise v bodě 91, kde veškeré transakce spočívající v převzetí kontroly více společnostmi nad podnikem třetí osoby za splnění dalších podmínek⁶³ automaticky spadají do režimu Nařízení bez zkoumání kritéria plné funkčnosti.⁶⁴

Zakladatelské právní jednání, kterým se zřizuje společný podnik a které je zároveň součástí notifikační dokumentace předkládané Komisi, má nemalý význam pro posouzení plné funkčnosti. Ve výše zmiňovaném případě RSB/TENEX došla Komise k závěru, že ujednání akcionářů udává jako hlavní cíl poskytování služeb jednomu ze zakládajících podniků, což je v přímém rozporu s požadovaným kritériem plné funkčnosti. Zakládající společnosti by tedy měly dbát veškerých ustavujících dokumentů, které mohou v konečném důsledku přispět

⁵⁹ K tomuto blíže v kapitole 1.3.3.

⁶⁰ BUHART, Jacques, ABERG, Louise. *The Concept of Full-Function Joint Venture in the EU* [online]. Lexology.com, 8.8.2016 [cit. 15.9.2017]. Dostupné na < <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=6e0910d6-49ae-4938-bfa3-e68d27542565>>.

⁶¹ Konsolidované sdělení Komise 2008/C 95/01, bod 94.

⁶² Srov. rozhodnutí Komise M.7270 *Český Aerobolding/Travel Service/České Aerolinie* ze dne 18.12/2014; obdobně rozhodnutí Komise COMP/M.2992 - Brenntag/Biesterfeld/JV ze dne 20.12.2002.

⁶³ Konsolidované sdělení Komise 2008/C 95/01, bod 91.

⁶⁴ Viz Rozhodnutí Komise COMP/ M.6068 *Eni/Acegasaps/ JV* ze dne 14.4.2011, bod 9).

k rozhodnutí Komise o splnění kritérií označující podnik jako jednotku vykazující samostatné hospodářské funkce.⁶⁵ Příkladem může být případ AGRANA/RWA/JV⁶⁶, kde zakládající společnosti v příloženém business plánu podrobně rozebraly obchodní strategii a míru zapojení obou společností na společném podniku. V daném případě se jednalo o podnik zabývající se produkcí ovocných nápojů. Dokument podrobně popisuje celý proces výroby, od obstarání ovocných plodů, přes jejich zpracování až po konečnou distribuci. Není opomenut také územní rozsah činnosti.

Výše nastíněný případ zmiňuje i jednu z dalších skutečností týkajících se plné funkčnosti, o které ostatně mluví v souvislosti s nezávislým vystupováním na trhu i Konsolidované sdělení Komise. V bodě 94 vytyká prvek nezávislých zdrojů, jako jsou *finanční prostředky, zaměstnanci a hmotné i nehmotné majetkové hodnoty, aby mohl v rámci dohody, již byl vytvořen, dlouhodobě vykonávat své činnosti*. V případě AGRANA/RWA/JV Komise uvedla, že nezávislost zdrojů spatřuje hned v několika ohledech. Za prvé, z podnikatelského plánu jasně vyplývá finanční nezávislost na mateřských společnostech, které se podílejí jen vstupním kapitálem. Ostatní prostředky bude podnik schopen produkovat prostřednictvím svých tržeb. Za druhé, obě společnosti dodají ve sjednaném poměru řídicí management, který činí vlastní strategická rozhodnutí a nese plnou odpovědnost za procesy založené na každodenní bázi. Komise uzavírá, že společný podnik na důkaz samostatnosti nebude po svém založení uskutečňovat významné obchodní transakce vůči zakládajícím společnostem, ať už se jedná o prodej nebo nákup.⁶⁷

Kritérium nezávislosti je dle Komise nutné splnit i v účetních procesech podniku. V jednom ze svých nedávných rozhodnutí⁶⁸ uvádí, že nezávislost podniku ve věcech finančních a účetních se projevuje zejména plnou kontrolou nad sestavováním výkazu zisku a ztrát, finanční rozvahou a dluhovým financováním. Zároveň zakládající společnosti musí být sto zajistit, aby společný podnik byl způsobilý disponovat dostatečným majetkem⁶⁹, právy duševního vlastnictví a kvalifikovanými zaměstnanci.⁷⁰

Naproti tomu, v případě dohody dvou mateřských společností, jejímž obsahem bylo předávání příslušenství k výrobkům z jaderného materiálu prostřednictvím nově vzniklého podniku⁷¹, bylo Komisí uzavřeno, že se o formu spojení spadající do režimu Nařízení nejedná. V posuzovaném případě JV provozující výrobní činnost absentovaly prvky jako dohoda na

⁶⁵ BUHART, Jacques, ABERG, Louise. *The Concept of Full-Function Joint Venture in the EU* [online]. Lexology.com, 8.8.2016 [cit. 15.9.2017]. Dostupné na < <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=6e0910d6-49ae-4938-bfa3-e68d27542565>>

⁶⁶ Rozhodnutí Komise COMP/M.6439 *Agrana/ RWA/ JV* ze dne 4. 4. 2012.

⁶⁷ Tamtéž: bod 18.

⁶⁸ Rozhodnutí Komise M.6905 - INEOS / Solvay / JV ze dne 8.5.2014.

⁶⁹ Obdobně Rozhodnutí Komise COMP/M.6800 *PR\$M/ \$TIM/ GEM\$A* ze dne 16.6.2015.

⁷⁰ Rozhodnutí Komise M.6905 *INEOS/Solvay/JV* ze dne 8.5.2014, bod 13),14).

⁷¹ Rozhodnutí Komise IV/M.904 *R\$B/TENEX-Fuel Logistic* ze dne 2.4.1997.

speciálním materiálu pro balení nukleárních výrobků a mnohé další okolnosti svědčící o tom, že podnik není schopen samostatně vykonávat předmětnou činnost. Navíc vzniknuvší výrobky měly být distribuovány pouze mezi mateřskými společnostmi bez možnosti nabídky třetí straně.⁷² Výše uvedená forma spojení tedy nesplnila kritérium plné funkčnosti⁷³ a byla posuzovaná jako dohoda spadající do působnosti článku 81 Smlouvy o ES, tj. současného článku 101 SFEU.

Za určitých okolností může Komise připustit i částečnou absenci vlastních zdrojů, pokud je zajištěn skrze zakládající společnosti dostatečný přístup k těmto zdrojům.⁷⁴ Zmíněný jev lze spatřit v případě Celanese/Degussa,⁷⁵ kde z technických důvodů nebylo možné převést výrobní zařízení do výlučného vlastnictví podniku. Navzdory tomu Komise stvrdila kritérium samostatnosti, jelikož měl podnik dostatečně zajištěn přístup k výrobní kapacitě dotyčného zařízení.

Na základě podrobné rešerše dostupných zdrojů autor shrnuje, že kritérium plně funkčního podniku spočívajícího v užívání nezávislých zdrojů zastupuje v posuzování Komisí neopominutelnou roli, což prokazatelně demonstrují výše zmíněná rozhodnutí. Zajímavým poznatkem je také skutečnost, že Komise primárně zkoumá reálné fungování podniku s ohledem na jeho začlenění v konkrétním soutěžním prostředí. Nelze se tedy spokojit pouze s tvrzeními o nezávislých zdrojích, které nemají oporu ve skutečném záměru mateřských společností. Jako neméně významné zjištění také autor považuje fakt, že kritérium samostatnosti nejsou nastavena jako tvrdostní k okamžiku jeho založení, tzn. lze je postupně naplnit i v průběhu jeho trvání za podmínky, že strany se zaváží přijmout veškerá opatření k jeho naplnění k přesně vymezenému okamžiku.⁷⁶

2.2.2 Předmět činnosti nad rámec mateřských společností

V případě, že je společný podnik založen pouze za účelem výpomoci mateřským společností, např. vykonává pouze jednu specifickou činnost zakladatele, nelze hovořit o plně funkčním podniku. To znamená, že způsob, jakým se mateřské společnosti účastní trhu, není viditelně pozměněn. Naopak, vnitřní způsob uspořádání doznává změn v podobě reorganizace jejich aktiv, zdrojů a ostatních nezbytných prvků potřebných k jejich

⁷² CHALMER 2006: s.1075.

⁷³ Srov. Rozhodnutí Komise M.7253 *Groupe Lagardere/ SNCF Participations/ JV* ze dne 25.7.2014.

⁷⁴ NOURRY, Alex, HARRISON, Dan. *Transactions and practices: EU Joint ventures* [online]. Practical Law UK, 2017 [cit. 18.9.2017]. Dostupné na <[https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-107-3702?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcp=1](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-107-3702?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcp=1)>.

⁷⁵ Rozhodnutí Komise COMP/M.3056 *Celanese/ Degussa* ze dne 11.7.2003.

⁷⁶ Např. Rozhodnutí Komise COMP/M.2763 *Toray/Murata/Teijin* ze dne 6.12.2002, bod 8), kde strany sdělují, že k okamžiku oznámení nedisponují dostatečnými výrobními kapacitami, ale zavazují se je do jednoho roku od založení obstarat.

podnikatelským aktivitám.⁷⁷ Jedná se například o činnosti zaměřující se na výzkum, výrobu, popř. prodej výrobků mateřským společnostmi.⁷⁸ Příkladem může být společný podnik, jehož předmětem je výroba elektřiny a následná distribuce zakladatelům, popř. odběratelům na základě předem uzavřených dvoustranných dohod. Tato forma spojení byla Komisí posouzena⁷⁹ jako nedostatečně samostatně funkční a nespadala do režimu Nařízení. Tyto částečně samostatné (ang. *partial-function*, pozn. autora) podniky spadají do režimu článku 101 SFEU a/nebo národních právních řádů.⁸⁰

Požadavek týkající se činností nad rámec mateřských společností je takový, aby podnik mohl nabízet své služby, popř. poskytovat výrobky, bez ohledu na mateřské společnosti.⁸¹ Nutno podotknout, že se nejedná se o požadavek absolutní. Společnostem obecně není bráněno přijímat dlouhodobá, strategická rozhodnutí. Důraz je kladen spíše na co největší nezávislost na rozhodování podniku v každodenních záležitostech.⁸² Dalším ústupkem z plné samostatnosti podniku dokládá případ⁸³, kdy v okamžiku založení nebyl společný podnik sto vykonávat svou činnost zcela samostatně. Z mateřských společností došlo v prvopočátku pouze k vyčlenění vývoje, marketingu a prodeje. Ty si ovšem sjednaly postupné převedení zbývajících činností ve lhůtě jednoho roku, aby vyhověly kritériu plné funkčnosti.

Svou úlohu v rámci posuzování kritérií samostatnosti mají i soudy Evropské unie. V jednom ze svých rozhodnutí⁸⁴ konstatují, že je nutné při hodnocení míry autonomie vzít v potaz i charakteristiku trhu, ve kterém společný podnik vyvíjí svou činnost. Například skutečnost, že je společný podnik zcela závislý na dodávkách železa od svých mateřských společností nelze brát jako nesplnění kritéria plné funkčnosti, jelikož v hutnickém průmyslu je závislost na jediném dodavateli zcela běžná.⁸⁵ V jiných odvětvích se obecně posuzuje míra zapojení společného podniku do obchodních aktivit mateřských společností. Pokud společný podnik vystupuje jako dodavatel určitého výrobku pro jednu ze svých mateřských společností, plná funkčnost podniku není dotčena, pokud se jedná jen o nepatrnou výšeč podnikatelských aktivit.⁸⁶

⁷⁷ MORAIS, Luis. *Joint Ventures and EU Competition Law*. Oxford: Hart Publishing Limited, 2013, s. 146.

⁷⁸ Konsolidované sdělení Komise 2008/C 95/01, bod 95.

⁷⁹ Rozhodnutí Komise COMP/M.3003 *Electrabel/Energia Italiana/Interpower* ze dne 23.12.2002.

⁸⁰ WHISH, Richard, BAILEY, David. *Competition Law, Eighth edition*. Oxford University Press, 2015. s. 881.

⁸¹ Srov. rozhodnutí Komise COMP/M.5399 *Mubadala/Rolls-Royce/JV* ze dne 16.2.2009.

⁸² LORENZ, Moritz. *An introduction to EU competition law*. New York: Cambridge University Press, 2013, s. 249.

⁸³ Rozhodnutí Komise COMP/M.2763 *Toray/Murata/Teijin* ze dne 6.12.2002.

⁸⁴ Tribunál Soudního dvora Evropské unie: Rozsudek ze dne 4.3.1999, *Komise vs. Assicurazioni Generali SpA and Unicredito SpA*, T-87/96, Sb. rozh. II-00203, bod 73.

⁸⁵ Rozhodnutí Komise IV/M.906 *Mannesmann / Vallourec* ze dne 3.6.1997 převzato z BUHART, Jacques, ABERG, Louise. *The Concept of Full-Function Joint Venture in the EU* [online]. Lexology.com, 8.8.2016 [cit. 15.9.2017]. Dostupné na < <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=6e0910d6-49ae-4938-bfa3-e68d27542565> >

⁸⁶ Rozhodnutí Komise M.5936 *EADS DS/Atlas/JV* ze dne 28.10.2010, bod 12.

Konsolidované sdělení Komise dále mluví⁸⁷ o častých případech založení společného podniku z důvodu spravování nemovitostí mateřských společností. Jako rozlišující kritérium spatřuje, zda podnik vystupuje na trhu vlastním jménem a aktivně spravuje i jiná nemovitostní portfolia, nebo spravuje pouze mateřská aktiva a nedisponuje dostatečnými zdroji k vlastnímu podnikání a jeho rozvoji. V těchto případech nelze hovořit o autonomním společném podniku.

Závěrem je třeba k požadavku činností společného podniku nad rámec mateřských společností uvést, že Komise jej vykládá velice široce a lze proto nalézt řadu rozhodnutí, kde i podniky s velmi úzkým okruhem činností byly za plně funkční prohlášeny.⁸⁸

2.2.3 Obchodní vztah mezi společným podnikem a mateřskou společností

Nekompromisnější tvář, kterou Komise nastavuje, se týká kritéria obchodních vztahů mezi mateřskými společnostmi a založeným joint venture. Obecně se vychází z předpokladu, že společný podnik nemusí být plně autonomní od samého počátku,⁸⁹ ale v průběhu své existence musí prokázat, že je schopen se účastnit tržní soutěže nezávisle na svých mateřských společnostech.⁹⁰ Doba počáteční závislosti by ovšem neměla být delší než 3 roky od svého založení.⁹¹ Bavíme-li se o míře prodeje směrem k zakládajícím společnostem, která je ze strany Komise akceptovatelná, Konsolidované sdělení v bodě 98. hovoří o maximální míře 50%. Překročení této hranice má za následek podrobné zkoumání ze strany Komise, zda obchodní transakce probíhají za obvyklých obchodních podmínek⁹² platných i pro ostatní účastníky trhu. Za splnění této skutečnosti se může míra prodeje/nákupu od mateřských společností přiblížit i hranici 80%.⁹³ Existují však případy, kde při zohlednění obchodních zvyklostí v daném tržním odvětví Komise uznala za plně funkční podnik, který uskutečňuje veškerý svůj prodej výhradně mateřské společnosti, která je z důvodu svého monopolního postavení jediným potenciálním zákazníkem na trhu.⁹⁴

⁸⁷ Konsolidované sdělení Komise 2008/C 95/01, bod 96.

⁸⁸ Viz Rozhodnutí Komise M.5332 *Ericsson/STM/JV* ze dne 25.11.2008, kde byla vyčleněna pouze dílčí činnost mateřské společnosti, ale jelikož byla plně převedena na společný podnik, který ji nabízel i třetím osobám, byl podnik shledán jako plně funkční.

⁸⁹ Vystižnější ang. znění - tzv. „*start up period*“ (poz. aut.), kde Konsolidované sdělení Komise v bodě 97. mluví o třech letech. Nutno podotknout, že se nejedná o tvrdou lhůtu, což dokazuje *soft-law*, na které je odkazováno v rámci výše uvedeného bodu Kons. sdělení Komise (např. Rozhodnutí Komise IV/M.686 *Nokia/Autoliv* ze dne 5. února 1996)

⁹⁰ WHISH, Richard, BAILEY, David. *Competition Law, Eight edition*. Oxford University Press, 2015. s. 881-882.; srov. Rozhodnutí Komise COMP/M.4139 *Sony/NEC* ze dne 31.3.2006, bod 12,13.

⁹¹ RAUS, D., NERUDA, R. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže. Komentář a souvisící české i komunitární předpisy*. 2. vydání. Praha: Linde Praha, 2006, s. 243 – 246.

⁹² Např. výrazně nižší cena pro mateřskou společnost. K tomu blíže viz NERUDA, Robert. Společný podnik jako spojení soutěžitelů z pohledu práva na ochranu hospodářské soutěže. *Právní rozhledy*, 2004, č. 1, s. 8.

⁹³ Konsolidované sdělení Komise 2008/C 95/01, bod 98.

⁹⁴ Rozhodnutí Komise IV/M.468 *Siemens/Italtel* ze dne 17.2.1995.

Analýza obchodních vztahů mezi jednotlivými společnostmi a podnikem není zpravidla jednoduchá a vyžaduje zkoumání případ od případu. Jedním z vodítek pro určení plné funkčnosti podniku v rámci sledovaného kritéria je i zkoumání přidané hodnoty společným podnikem. Jedná se o natolik důležitý rozlišovací prvek, že i pokud veškeré vstupní suroviny pochází od mateřské společnosti, může si společný podnik zvýšením přidané hodnoty zachovat plnou funkčnost.⁹⁵ Jedná se např. o případ společnosti, která nakoupila zemní plyn od své mateřské společnosti a prostřednictvím svých výrobních technologií jej převedla do kapalného skupenství. Díky této úpravě mohla být komodita distribuována do celého světa, čímž nepochybně došlo k navýšení původní hodnoty.⁹⁶

2.2.4 Dlouhodobý charakter

Cílem Nařízení o spojování je vypořádat se se strukturálními změnami na trhu, tudíž i spojeními mající za následek dlouhodobé a/nebo trvalé změny na trhu.⁹⁷ Společný podnik, který je založen pro krátký časový úsek, nebo pro konkrétní projekt, nejspíše nebude posuzován jako plně funkční. Požadavek dlouhodobosti bude zpravidla naplněn, jestliže bude nově založený společný podnik zřízen na dobu neurčitou. To neplatí v případě, je-li v ustavujícím dokumentu obsažena klauzule opravňující kteroukoliv ze stran jednostranně vystoupit. Od svévolného rozvázání účasti v podniku je nutné odlišovat ujednání, kde si strany dohodnou možnost zrušení společného podniku v případech⁹⁸, kdy se jim nepodaří naplnit zamýšlený účel nebo nastanou takové rozkoly mezi společníky, které jim nedovolí ve společném podniku déle setrvat.⁹⁹ V případech podniku založeného na dobu určitou je nutné posuzovat každý konkrétní případ. Konsolidované sdělení Komise v bodě 103. odkazuje na případy, kdy sjednaná doba v délce tří let nebyla shledána jako dostatečná¹⁰⁰. Naopak v dalším odkazovaném rozhodnutí činila doba platnosti dohody o založení společného podniku osm let, což bylo Komisí uzavřeno jako dostačující.¹⁰¹ Nejkratší období, o kterém se Komise vyjádřila ve smyslu splnění podmínky

⁹⁵ NOURRY, Alex, HARRISON, Dan. *Transactions and practices: EU Joint ventures* [online]. Thomson Reuters, 2017 [cit. 4.10.2017]. Dostupné na < [https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-107-3702?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcp=1#co_pageContainer](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-107-3702?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcp=1#co_pageContainer)>.

⁹⁶ Rozhodnutí Komise COMP/M.6477 *Chevron/ENI/Sonangol/Total/JV* ze dne 16.5.2012.

⁹⁷ GYODER, Joanna, ALBORS-LLORENS, Albertina. *Goyder's EC Competition Law*, 5th Edition. Oxford University Press, 2009, 461 s.

⁹⁸ Viz např. Rozhodnutí Komise IV/M.891 *Deutsche Bank/Commerzbank/J.M.Voith* ze dne 23. dubna 1997, bod 7. Převzato ze Sdělení Komise o pojmu plně funkčních společných podniků podle nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 o kontrole spojování podniků (98/C 66/01), bod 15.

⁹⁹ NERUDA, Robert. Společný podnik jako spojení soutěžitelů z pohledu práva na ochranu hospodářské soutěže. *Právní rozhledy*, 2004, č. 1, s. 8.

¹⁰⁰ Rozhodnutí Komise COMP/M.3858 *Lehman Brothers/Starwood/Le Meridien* ze dne 20.7. 2005.

¹⁰¹ Rozhodnutí Komise COMP/M.2632 *Deutsche Bahn/ECT International/United Depots/JV* ze dne 11.2.2002. Obdobně rozhodnutí ve věci COMP/M.2903 ze dne 30.4.2003, kde bylo shledáno období 12 let jako dostatečné.

dlouhodobého trvání společného podniku, byla doba pěti let s možností opětovného prodloužení trvání.¹⁰²

V případě dlouhodobé činnosti společného podniku mohou nastat situace, kdy dojde ke změnám jeho činnosti. Samotná změna může být posouzena z pohledu Nařízení jako další spojení, které bude vyžadovat nutnost nového oznámení.¹⁰³ Whish v rámci toho případu odkazuje zejména na situace, kdy se pouze částečně funkční společný podnik¹⁰⁴ přemění na plně funkční. Předpokladem pro výše uvedenou změnu je ovšem formální rozhodnutí společníků, jehož následkem je splnění podmínky plné funkčnosti.¹⁰⁵ Například ve věci *American Express/Fortis/Alpha Card* se strany v dodatku ke smlouvě o společném podniku dohodly, že mateřské společnosti již nebudou mít právo veta ohledně hlasování týkajícího se výběru nezávislých poskytovatelů služeb, čímž prohlašují společný podnik za plně autonomní.¹⁰⁶ Konsolidované sdělení Komise uvádí jako příklad nového spojení situace, kdy dojde k převodu značného majetku, *know-how* či jiných práv, které představují jádro pro rozšíření samostatné podnikatelské činnosti společného podniku. Pokud ovšem dojde pouze k rozšíření činnosti podniku bez současného převodu majetkových hodnot, nelze hovořit o novém spojení.¹⁰⁷

Přelomovým rozhodnutím, týkající se změny kontroly nad společným podnikem, je nedávný rozsudek¹⁰⁸ Soudního dvora Evropské unie, kterým rozhodl ve věci předběžné otázky rakouského Nejvyššího soudu. Předmětem řízení byla otázka, zda změna z výlučné na společnou kontrolu nad stávajícím subjektem podléhá režimu Nařízení, či nikoliv. Evropský soudní dvůr ve svém rozhodnutí následoval Stanovisko Generálního advokáta¹⁰⁹ a uzavřel, že naplnění kritérií plné funkčnosti podniku, ať už nově vzniklého, či nikoliv, je předpokladem, aby transakce spadala pod režim Nařízení. Z pohledu soutěžní praxe se jedná o velice vítané rozhodnutí.¹¹⁰

¹⁰² Rozhodnutí Komise M.6436 *Volkswagen Financial Services/D'Ieteren* ze dne 20.12.2011, bod 10. Shodně WALTHER, M., BAUMGARTNER, U. Joint Venture review under the new EC Merger Regulation, *The European Antitrust Review*, 2007, s. 24.

¹⁰³ WHISH, Richard, BAILEY, David. *Competition Law, Eight edition*. Oxford University Press, 2015. s. 882.

¹⁰⁴ Ang. překlad „partial-function joint venture“ (pozn. autora).

¹⁰⁵ Obdobně Konsolidované sdělení Komise, bod 109.

¹⁰⁶ Rozhodnutí Komise COMP/M.5241 *American Express/Fortis/Alpha Card* ze dne 3.10.2008, bod 15.

¹⁰⁷ Konsolidované sdělení Komise, bod 106-109.

¹⁰⁸ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 7.9.2017, *Austria Asphalt GmbH OG v. Bundeskartellamt*, C-248/16.

¹⁰⁹ Stanovisko Generálního advokáta Kokott ze dne 27.4.2017 ve věci *Asphalt GmbH OG v. Bundeskartellamt*, C-248/16.

¹¹⁰ K tomu blíže viz SCHULZ, Axel, kol. *CJEU clarifies the treatment of non-full-function joint ventures under EU merger control law (Austria Asphalt)* [online]. White and Case, 8/2017 [cit. 11.10.2017]. Dostupné na <<https://www.whitecase.com/publications/alert/cjeu-clarifies-treatment-non-full-function-joint-ventures-under-eu-merger-control>>.

2.3 Postup v případě (ne)splnění kritérií plné funkčnosti

Typickým znakem spojení významných z hlediska společností je povinné notifikační řízení vedené *ex-ante*, tj. před samotným vznikem spojení.¹¹¹ K okamžiku vzniku notifikační povinnosti se vyjadřuje samotné Nařízení v čl. 4, kde je v odstavci prvním stanoveno, že „*Spojení ... musí být Komisi oznámeno před svým uskutečněním a po uzavření dohody, oznámení veřejného návrhu smlouvy o koupi akcií nebo nabytí kontrolního podílu.*“ Dle odstavce druhého jsou subjekty povinnými k notifikaci společně všechny zakládající společnosti. V případě, že strany úmyslně učiní konkrétní kroky směrem k založení podniku za absence rozhodnutí Komise o slučitelnosti podniku se společným trhem, Nařízení stanovuje v čl. 14 odst. 2 možnost uložení sankce až do výše 10% celkového obratu dotčeného podniku. Příkladem může být případ A.P. Møller,¹¹² kde Komise uvalila sankci ve výši 219,000 EUR dánské přepravní společnosti, která založila tři spojení významná v rámci společností zcela bez splnění notifikační povinnosti. Zajímavým zjištěním z hlediska uložení sankce je skutečnost, že v rámci její výměry bere Komise v potaz primárně dobu trvání¹¹³ neohlášeného spojení. Okolnosti jako nedbalost, popř. zanedbatelná míra narušení hospodářské soutěže v zásadě nepovažuje jako polehčující okolnost.¹¹⁴

2.3.1 Pravidlo „one-stop shop“ jako nástroj pro zefektivnění řízení

V případě naplnění komunitní dimenze¹¹⁵ bude na dané spojení aplikován režim Nařízení, který zásadně vylučuje možnost posouzení v rámci národního práva, Nařízení 1/2003¹¹⁶ či režimu dohod narušující hospodářskou soutěž (čl. 101 a 102 SFEU).¹¹⁷ Zmíněné „one-stop shop“ pravidlo tak dává Komisi výhradní pravomoc k projednání předmětných spojení a odstraňuje právní nejistotu vyplývající z povinnosti plnění kritérií několika právních režimů současně. Duplicitní řízení mohou vést k průtahům, administrativní ne hospodárnosti a riziku vydání odporujících si rozhodnutí. Svěření výhradní jurisdikce do rukou Komise však nevylučuje možnost posuzovat předmětné spojení národními soutěžními úřady prostřednictvím institutu

¹¹¹ EZRACHI, Ariel. *EC competition law: an analytical guide to the leading cases*. 4nd ed. Oxford: Hart Pub., 2014. s. 363.

¹¹² Rozhodnutí Komise IV/M969 *A.P. Møller* ze dne 10.2.1999. Převzato z EZRACHI: 2014, s. 363.

¹¹³ Obdobně: Rozhodnutí ÚOHS č.j. S148/2011/KS-897/2013/840/LBŘ ze dne 31.1.2013, kde Úřad uložil pokutu ve výši 530.000,-Kč společnosti Karel Holoubek a.s. za uskutečnění spojení před podáním návrhu na jeho povolení v délce trvání 8 let.

¹¹⁴ Tribunál: Rozsudek ze dne 12.12.2012, *Electrabel v. Komise*, T-332/09.

¹¹⁵ K tomu blíže viz Kapitola 1.3.3.

¹¹⁶ Nařízení Rady č. /2003 ze dne 16.12.2002, o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy. Nařízení se ovšem užije v případě, že předmětné spojení sice nemá komunitární rozměr, ale jeho výsledným efektem je koordinace konkurenčního chování nezávislých podniků.

¹¹⁷ Čl. 21 odst. 3 Nařízení. K tomu blíže KINDL, Jiří. Kontrola koncentrací po vstupu České republiky do Evropské unie. *Právní rozhledy*, 2004, č. 22, s. 821.

postoupení.¹¹⁸ V zájmu zachování právní jistoty by mělo docházet k postupování pouze v případech, kdy existuje závažný důvod pro odchýlení se od původní pravomoci nad předmětným případem. Komise a členské státy musí mít v rámci převádění pravomoci na mysli potřebu zajištění účinné ochrany hospodářské soutěže na všech trzích dotčených transakcí.¹¹⁹

2.3.2 Dvoufázovost řízení před Komisí

Řízení před Komisí je v zásadě dvoufázové a zahajuje se podáním standardizovaného formuláře nesoucí označení „Form CO“, jehož náležitosti jsou blíže stanoveny Prováděcím Nařízením Komise č. 1269/2013.¹²⁰ Předmětem první fáze řízení je přezkum, zda-li zamýšlené spojení vůbec spadá do režimu Nařízení a po základní vyšetřovací fázi přijmutí rozhodnutí o slučitelnosti spojení se společným trhem. Komise může ke svému rozhodnutí připojit podmínky a povinnosti, kterými zajistí dodatečnou slučitelnost. Zajímavým faktem je, že 90%¹²¹ ohlášení je uzavřeno už v průběhu první fáze. V ostatních případech, kdy Komise dojde k závěru, že oznámené spojení vyvolává vážné pochybnosti o své slučitelnosti se společným trhem, iniciuje zahájení druhé fáze řízení.¹²² Jejím obsahem je podrobné a důkladné šetření, které znatelně zatěžuje jak ohlašovatele, tak samotnou Komisi a třetí strany dotčené ohlášením. Komisi je v rámci vyšetřování svěřeno široké spektrum oprávnění¹²³, které umožňují získat veškeré informace rozhodné pro vydání rozhodnutí o slučitelnosti se společným trhem. Z pravidla se jedná o rozsáhlejší shromažďování informací, včetně interních dokumentů podniku,¹²⁴ ekonomických ukazatelů či šetření na místě.¹²⁵ Důležitým nástrojem, jehož prostřednictvím dochází k analýze dopadu spojení na společný trh, je tzv. substantivní test, který bude autorem blíže rozebrán v následující podkapitole (2.3.3). Výsledkem druhé fáze řízení může být rozhodnutí o povolení spojení (nejčastěji doplněné o podmínky, povinnosti) nebo výslovný zákaz oznámeného spojení, pokud strany nepřijaly žádná opatření napravující možné narušení vnitřního trhu.¹²⁶

¹¹⁸ Blíže k institutu postoupení viz Předloha sdělení Komise o postupování případů, pokud jde o spojování podniků, 2005/C 56/02. Předloha obsahuje také přehledná schémata, která zjednodušují orientaci v procesu postoupení (viz s. 20-23).

¹¹⁹ Předloha sdělení Komise, bod 8-14.

¹²⁰ Prováděcí nařízení Komise č. 1269/2013 ze dne 5. prosince 2013, kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 802/2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků.

¹²¹ European Commission. Competition: Merger kontrol procedures [online]. *European Union*, 2013 [cit. 11.10.2017]. Dostupné na <<http://ec.europa.eu/competition/publications>>.

¹²² Čl. 6 odst. 1-3 Nařízení.

¹²³ Viz čl. 13 Nařízení.

¹²⁴ K otázkám přístupu Komise k interním dokumentům viz Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 28.4.1999, *Endemol Entertainment Holding v. Komise*, T-221/98, bod 68. Převzato z WHISH: *Competition law...*(2015), s. 905.

¹²⁵ MUNKOVÁ, Jindřiška. Nařízení o kontrole spojování podniků č. 139/2004 ES. *Právní rozhledy*, 2004, č. 12, s. 465.

¹²⁶ European Commission. Competition: Merger kontrol procedures [online]. *European Union*, 2013 [cit. 11.10.2017]. Dostupné na <<http://ec.europa.eu/competition/publications>>.

Specifickým znakem notifikačního řízení je možnost využití tzv. zjednodušeného postupu řízení pro transakce, které splňují podmínky Sdělení Komise.¹²⁷ Obecně mohou o zkrácený proces požádat smluvní strany, pokud jejich společný tržní podíl na horizontálním základě je menší než 20%, nebo v případě vertikálního vztahu menší než v 30%. Jedná se o kategorii spojení, která nevzbuzují jakékoliv podstatné obavy z narušení hospodářské soutěže.¹²⁸ Tyto formy spojení mohou být ohlášeny prostřednictvím zkráceného formuláře, jehož podání je oproti standardnímu řízení pro strany méně zatěžující. Vyžaduje se zejména doložení méně ekonomických ukazatelů a interních dokumentů.

Od novelizace zkráceného řízení účinné od 1. ledna 2014¹²⁹ Komise zavedla tzv. „super-zkrácené řízení“ pro společné podniky, který nevyvíjí žádnou činnost (resp. činnosti pouze zanedbatelného charakteru) na území Evropského hospodářského prostoru. Další podmínkou je stanovení maximální hranice obratu společného podniku, který musí být v době oznámení menší než 100 milionů EUR. Za této situace strany popisují pouze transakci jako celek, vymezují obchodní činnosti a uvedou údaje o obratu.¹³⁰ Řízení se tak oprostilo od, pro strany značně zatěžujícího, vymezení relevantního trhu.

Mimořádně důležitou funkci mohou mít tzv. předběžné konzultace. Hlavním účelem konzultací předcházejících samotnému řízení je posouzení, zda chystané spojení podléhá posouzení Komisi či nikoliv. Komise má dále možnost v rámci předběžného ohlášení spojení posoudit dopadnější návrh, odstranit jeho nejasnosti a vady¹³¹, které by jinak zdržovaly průběh řízení. Ohlašovatel má tak možnost získat neformální názor Komise týkající se spojení a na základě připomínek může připravit dokumenty ohlašující spojení tak, aby bylo rozhodnuto bez zbytečných průtahů.¹³² Neméně důležitým důvodem, proč využít předběžných konzultací, je zjištění názoru Komise týkajícího se míry horizontálního či vertikálního vztahu v rámci vnitřního trhu a s tím související možnosti využít zjednodušeného řízení. Dle Komise se jedná přibližně o 25% notifikovaných případů, které narazí na limity zapojení stanovených ve Sdělení

¹²⁷ Sdělení Komise o zjednodušeném postupu ohledně některých spojování podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004, 2005/C 56/04, II. část, bod 5.

¹²⁸ Tamtéž, I. část, bod 1.

¹²⁹ Prováděcí Nařízení Komise č. 1269/2013 ze dne 5.12.2013, kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 802/2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků.

¹³⁰ K tomu blíže: Tiskové prohlášení Komise ze dne 5.12.2013, OJ 2013 C 366/5. Dostupné na <http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-1098_en.htm>. Obdobně BUSHELL, Gavin, REAL, Sophia. *Merger control notification in the European Union* [online]. Lexology.com, 9.8.2017 [cit. 13.10.2017]. Dostupné na <<https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=fd88137f-a975-43df-a6e9-cb69cb244245>>.

¹³¹ Příkladem z praxe může být např. předběžná notifikace ve věci COMP/M.7265 *Zimmer/Biometm*, kde Komise ve svém Sdělení ze dne 20.3.2015, bod. 6, vyzvala strany k doplnění interních dokumentů.

¹³² NEDELKA, Martin, NĚMEC, Jiří. K tzv. předběžným konzultacím soutěžního orgánu v řízení o povolení spojení podniků dle práva ES a dle českého práva. *Právní rozhledy*, 2001, č. 11, s. 542-543.

Komise.¹³³ Díky těmto institutům jsou společné podniky stále častěji hodnoceny jako souladné s požadavky volné hospodářské soutěže, jelikož mohou oznamovatelé snadněji uspokojit veškeré nároky kladené na zamýšlené spojení.¹³⁴

2.4 Zkoumání slučitelnosti podniku se společným trhem

Komise je za základě čl. 2 odst. 1 a 3 Nařízení povinna zkoumat kromě výše uvedených kritérií také skutečnost, zda je společný podnik slučitelný se společným trhem: „*Spojení, které zásadně naruší účinnou hospodářskou soutěž na společném trhu nebo na jeho podstatné části, zejména v důsledku vzniku nebo posílení dominantního postavení, bude prohlášeno za neslučitelné se společným trhem.*“¹³⁵ Způsob, jakým docílit tohoto zjištění, se nazývá tzv. substantivní test. Důvodem jeho existence je snaha zabránit posilování tržní moci, která by bránila účinné hospodářské soutěži. Rekodifikaci unijních předpisů vztahujících se ke kontrole koncentrací, která probíhala kolem roku 2004, provázela řada bouřlivých debat, kterou formu testu pro jaký typ spojení užít. Hlavní otázkou v této souvislosti bylo, zda dokáže původní koncept testu dominance pokrýt veškeré formy spojení.¹³⁶ Z důvodu nenalezení jednomyslného řešení došlo k přijetí kompromisu mezi testem dominance a původním SLC-testem ve formě tzv. SIEC testu.¹³⁷ Spolu s revizí substantivních testů byly přijaty také pokyny Komise¹³⁸, které poskytují návod k tomu, jak hodnotit dopad jednotlivých typů oznámených spojení.¹³⁹

Důkazní břemeno zásadně spočívá na Komisi, která prostřednictvím svého šetření musí případnou inkompatibilitu se společným trhem doložit. Soudní dvůr k otázkám břemen dokazování uzavřel¹⁴⁰, že v rámci šetření neexistuje výchozí předpoklad týkající se slučitelnosti s trhem. Jinými slovy, ať už Komise prohlásí, zda zamýšlené spojení je či není slučitelné, musí existovat řádné odůvodnění pro oba scénáře.¹⁴¹

Ačkoliv došlo k dílčím změnám v rámci právní úpravy týkajících se forem zkoumání slučitelnosti spojení se společným trhem, rozhodovací praxe Komise i nadále shledává jako

¹³³ ANDERSON, David, WARD, Sarah. EU Merger Control [online]. Practical Law.com, 1.8.2015 [cit. 13..10.2017]. Dostupné na <[https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/2-501-9611?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcp=1](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/2-501-9611?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcp=1)>.

¹³⁴ STOJKOVIĆ, Milica. Development of the legal framework of the competition policy in the European union. *University Business Academy in Novi Sad, Serbia, Conference on Strategic Management*, 28-30.5.2016, s 251.

¹³⁵ Čl. 2 odst. 3 Nařízení.

¹³⁶ Hlavním problémem bylo spojení ve formě nekoluzivního oligopolu, resp. jednostranných účinků. Srov. stanovisko US District Court for the District of Columbia ze dne 18.10.2000, *FTC v. Heinz, et al., C.A.* Č. 00-1688.

¹³⁷ Překl.: „*Test podstatného narušení účinné hospodářské soutěže*“. Ang. překl. „*significant impediment to effective competition*“ (pozn. aut.).

¹³⁸ Pokyny pro posuzování horizontálních spojení podle nařízení Rady o kontrole spojování podniků, 2004/C 31/03; a Pokyny pro posuzování nehorizontálních spojení podle nařízení Rady o kontrole spojování podniků, 2008/C 265/07.

¹³⁹ NERUDA, Robert. Substantivní test v soutěžním právu. *Právní rozhledy*, 2008, č. 11, s. 387.

¹⁴⁰ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 6.6.2002, *Airtours vs. Commission*, T-342/99, bod 63.

¹⁴¹ WHISH: *Competition law...*(2015): s.906.

nejčastější formu podstatného narušení účinné soutěže na trhu ve formě posílení dominantního postavení. Vznik jak individuálního, tak kolektivního dominantního postavení i po přijetí SIEC-testu zůstává hlavním důvodem rozhodnutí Komise o neslučitelnosti se společným trhem.¹⁴²

Komise v rámci hodnocení dopadů sloučení připouští, že nepříznivé účinky fúze na společný trh mohou být vyváženy jejími potenciaálními přínosy, zejména pak zvýhodňují-li spotřebitele. Při tomto hodnocení Komise vezme v úvahu (a) *potřebu zachování a rozvoje účinné hospodářské soutěže na společném trhu*, a (b) *tržní postavení dotčených podniků a jejich hospodářskou a finanční sílu, stávající alternativy pro dodavatele a uživatele, jejich přístup k dodávkám nebo na trh, právní nebo jiné překážky vstupu na trh, směry vývoje nabídky a poptávky, pokud jde o příslušné zboží a služby, zájmy zprostředkovatelů a konečných spotřebitelů a technický a hospodářský vývoj, je-li to ku prospěchu spotřebitelů a nebrání to hospodářské soutěži*.¹⁴³

Sdělení o posuzování horizontálních spojení uvádí dvě situace, které mohou vést k narušení hospodářské soutěže. Za prvé hovoříme o tzv. posílení individuálního postavení prostřednictvím nekoordinovaných efektů¹⁴⁴. V praxi se jedná se o situace, během kterých dochází v důsledku spojení k odstranění konkurenčního tlaku na ostatní společnosti v rámci relevantního trhu. Důsledkem zániku konkurenta dojde u zbylých soutěžitelů k navýšení tržní síly, aniž by však docházelo k vzájemnému koordinovanému jednání. Ve druhém případě podstatného narušení soutěže vede snížení počtu soutěžitelů ke kolektivní dominanci spojujících podniků. Komise označuje tyto situace, kdy dochází ke sladování podmínek, např. ve formě zvyšování cen, za koordinované efekty.¹⁴⁵ Hlavním důvodem změny spočívající v nahrazení testu dominance byly zejména možnosti zachytit prostřednictvím SIEC-testu oba výše zmiňované případy.¹⁴⁶

V případě nehorizontálních spojení, resp. vertikálních a konglomerátních, je dle Komise méně pravděpodobné, že budou bránit hospodářské soutěži, na rozdíl od situace v rámci spojení horizontálních. Hlavním důvodem je skutečnost, že spojení tohoto typu neznamenají ztrátu konkurence na relevantním trhu. Naopak Komise uvádí, že pro tato spojení je typické spíše zvýšení efektivity trhu prostřednictvím komplementární činnosti.¹⁴⁷

¹⁴² NERUDA, Robert. Substantivní test v soutěžním právu. *Právní rozhledy*, 2008, č. 11, s. 389-390.

¹⁴³ Čl. 2 odst. 1, písm. a), b) Nařízení.

¹⁴⁴ Blíže k nekoordinovaným efektům viz Pokyny pro posuzování horizontálních spojení, 2004/C 31/03, bod 24. a násl. Příkladem, kde Komise rozhodla o nepovolání spojení z důvodů nekoordinovaných efektů, může být např. Rozhodnutí Komise COMP/M.6663 *Ryanair/Aer Lingus* ze dne 27.2.2013.

¹⁴⁵ NERUDA, Robert. Substantivní test v soutěžním právu. *Právní rozhledy*, 2008, č. 11, s. 389-390. Blíže ke koordinovaným efektům viz Pokyny pro posuzování horizontálních spojení, 2004/C 31/03, bod 39. a násl. Podmínky vzniku koordinovaných efektů viz také Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 6.6.2002, *Komise vs. Airtours*, T-342/99, bod 62.

¹⁴⁶ BEJČEK, Josef. *Soutěžní politika a fúze v evropském kontextu*. Brno: Masarykova univerzita, 2010, s. 105-106.

¹⁴⁷ Soudní dvůr: rozsudek ze dne 14.12.2005, *General Electric vs. Komise*, T-210/01.

3 Kooperativní prvek u plně funkčních společných podniků

3.1 Koncentrativní nebo kooperativní?

Jak již bylo nastíněno výše, společný podnik může být vtělen do podoby celé řady různorodých uskupení, a to od spolupráce na společném výzkumu, prodeji, nákupu, popř. jiné obdobné oblasti, až po přenechání obchodní činnosti výhradně ve prospěch založeného JV. Na základě míry spolupráce můžeme rozlišovat mezi tzv. koncentrativní, neboli plně funkčními společnými podniky, které splňují kritéria Nařízení a spadají pod jeho výhradní režim, nebo kritéria plné funkčnosti naplněna nejsou a zde hovoříme o tzv. společném podniku kooperačního typu. Tento je následně posuzován podle pravidel dohod narušujících soutěž dle čl. 101 SFEU.¹⁴⁸

Ke zmíněné terminologii považuje autor za nezbytné uvést, že původní nařízení č. 4064/89 před zavedením požadavků plné funkčnosti obsahovalo obdobné dělení společného podniku, nicméně s odlišnými následky. Nařízení považovalo za kooperační společný podnik takový, který „*má za cíl nebo následek koordinaci konkurenčního jednání podniků, které jinak zůstávají nezávislé.*“ Důsledkem toho nastala situace, kdy pouhá přítomnost mateřského podniku na souvisejícím trhu znamenala pro Komisi nebezpečí koordinace, což mělo za následek posuzování JV v rámci tehdejšího čl. 81 Smlouvy ES, nikoliv v režimu koncentrací.¹⁴⁹ Až novelizací původního nařízení v roce 1997 došlo k zavedení testu plné funkčnosti, které favorizuje koncentrativní režim Nařízení.

Faull v tomto upřednostnění spatřuje dva základní důvody. Za první, typ transakce ve formě vyčlenění výrobních zdrojů za účelem nabytí plné autonomie společného podniku se více ztotožňuje s režimem koncentrací, spíše než s dohodami, kartely, popř. licencemi, kde je míra ekonomické soběstačnosti zcela mizivá. Za druhý důvod považuje zamezení rizika, kdy spotřebitelské výhody plynoucí ze společného podniku by zcela zanikly v případě, pokud by koncentrace vytvořila/upevnila dominantní postavení, nebo jinak narušila účinnou soutěž.¹⁵⁰ Se zavedením substantivních kritérií plně funkčního společného podniku tak částečně přestalo mít rozlišování mezi koncentrativním a kooperativním společným podnikem praktického významu s následující výjimkou.¹⁵¹

¹⁴⁸ RAUS, David a Andrea ORŠULOVÁ. *Kartelové dohody*. Praha: C.H. Beck, 2009, s. 277-278.

¹⁴⁹ NERUDA, Robert. *Vybrané právní problémy posuzování fúzí a akvizicí z hlediska soutěžního práva České republiky a Evropské unie*. Brno, 2008. Dizertační práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Katedra obchodního práva, s. 104.

¹⁵⁰ FAULL, Jonathan, Ali NIKPAY a Deirdre TAYLOR. *Faull & Nikpay: the EU law of competition. Third edition*. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2014, s.893-894.

¹⁵¹ LEVY, Nicholas, a kol. A Comparative Assessment Of The EU's Reforms To Merger Control And Antitrust Enforcement. *European Competition Journal*, 2015, č. 11, s. 3-4.

3.2 'Spillover' efekt

Kooperativní funkce společného podniku může nabývat na významu v případě, kdy společný podnik sice splňuje podmínky plné funkčnosti a je tedy posuzován z hlediska Nařízení, ale v určité *míře má za cíl nebo následek koordinaci soutěžního chování podniků, které zůstávají nezávislými*.¹⁵² Jako příklad lze uvést dvě mateřské společnosti ropného průmyslu, které založí plně funkční společný podnik zabývající se obchodováním s ropou, nicméně samy zůstávají ekonomicky aktivní v oblasti prodeje ropných derivátů na relevantním trhu. Tato forma koordinační spolupráce plně funkčního společného podniku a mateřských společností je nazývána jako tzv. *spillover* efekt. Na rozdíl od předešlé právní úpravy obsažené v nařízení 4064/89, zde bude společný podnik podroben dvojímu posouzení: (1) jednak z pohledu Nařízení o spojování, zda by došlo k narušení účinné hospodářské soutěže, a (2) souběžně v rozsahu koordinace mezi společnostmi také z pohledu právní úpravy zakázaných dohod obsažené v čl. 101 odst. 1 a 3 SFEU s cílem zjistit, zda je operace slučitelná se společným trhem.¹⁵³

Článek 2 odst. 5 Nařízení hovoří o skutečnostech, které mohou vést k předmětné kooperaci a s tím souvisejícím dvojím řízením. Komise v rámci posouzení spojení vezme především v úvahu, zda si dvě či více mateřských společností ponechává ve významné míře činnosti na:

- stejném trhu jako je trh, na kterém působí společný podnik,
- navazujícím trhu (*upstream market*, pozn. aut.),
- předcházejícím trhu (*downstream market*, pozn. aut.),
- vedlejším trhu s tímto trhem úzce souvisejícím,
- nebo zda koordinace, která je přímým důsledkem vytvoření společného podniku, poskytuje dotčeným podnikům možnost vyloučit hospodářskou soutěž ve vztahu k podstatné části dotčených výrobků či služeb.¹⁵⁴

Uvedeno na příkladu výše uvedené ropné společnosti, za koordinaci na stejném trhu by byl považován prodej ropných derivátů mateřskými společnostmi; spolupráce na navazujícím trhu by znamenalo založení sítě čerpacích stanic alespoň jednou z mateřských společností; obchodní aktivity spojené s těžbou ropy a jejím obohacováním zakládají možnost koordinace na předcházejícím trhu a za spolupráci na souvisejících trzích by byla považována koordinace

¹⁵² Čl. 2 odst. 4 Nařízení.

¹⁵³ NOURRY, Alex, HARRISON, Dan. *Transactions and practices: EU Joint ventures* [online]. Thomson Reuters, 2017 [cit. 6.11.2017]. Dostupné na < [https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-107-3702?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcp=1#co_pageContainer](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-107-3702?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcp=1#co_pageContainer)>.

¹⁵⁴ Čl. 2 odst. 5 Nařízení.

s kosmetickou společností užívající prvky chemických sloučenin vycházející z ropy vlastněnou zakládající společností.¹⁵⁵

V případě posuzování účinků koordinace na společný trh Komise provádí určité hospodářské poměrování možných dopadů sloučení. Zjišťuje, zda potencionální vyloučení konkurentů z relevantního trhu není vyváženo formou přínosů, které naopak mohou společnému trhu pomoci, např. zefektivnění produkce, technologie nebo distribuce k zákazníkům.

V případě hrozícího zamítavého rozhodnutí z důvodů neslučitelnosti se společným trhem mohou strany prokázat, že jsou naplněny výjimky ze zakázaných dohod v rámci čl. 101 odst. 3 SFEU, nebo se mohou zavázat přijmout taková opatření, která *spillover* efekt vyloučí.¹⁵⁶ Tento jev lze spatřovat například v případě Fujitsu/Siemens, kde strany založily společný podnik vyvíjející, vyrábějící a prodávající počítačovou techniku. Komise po rozhodnutí o naplnění kritérií plné funkčnosti konstatovala, že shledává vysoké riziko *spillover* efektu v rámci trhu s platebními terminály, kde jsou obě mateřské společnosti ekonomicky aktivní. V rozhodnutí argumentovala, že koordinační jednání nemusí vždy probíhat výslovně, ale mohou mít podobu skryté podpory jednotlivých stran. Na základě doporučení Komise přerušily společnosti veškeré dotčené aktivity a převedly je na vzniknuvší podnik.¹⁵⁷

3.3 Související case-law

3.3.1 Počáteční rozhodnutí Komise zabývající se *spillover* efektem

Aplikační praxe ustanovení článku 2 odst. 4 a 5 Nařízení nečiní v současnosti velké obtíže i díky předešlých rozhodnutí Komise z období konce devadesátých let, odkud pochází i první rozhodnutí týkající se posuzovaného efektu přelívání, jak je tomuto jevu v odborných kruzích také přezdíváno.¹⁵⁸ To ovšem neznamená, že by Komise brala aplikaci a následné posuzování výše uvedených ustanovení na lehkou váhu. Existuje celá řada rozhodnutí, která posuzují spojení z hlediska možnosti koordinačních efektů a mnohé ukázky můžeme nalézt ve výročních zprávách Komise nebo v oficiálních publikacích Komise.¹⁵⁹ Rozhodnutí v oficiálních sbírkách spolu se

¹⁵⁵ GYODER, Joanna, ALBORS-LLORENS, Albertina. *Goyder's EC Competition Law, 5th Edition*. Oxford University Press, 2009, s. 475.

¹⁵⁶ CHAPPATTE, Philippe, BOYCE, John. *The EU Merger Regulation: An overview of the European merger control rules*. Slaughter and May, červen 2016 [cit. 6.11.2017], s. 23-24. Dostupné na <<https://www.slaughterandmay.com/media/64572/the-eu-merger-regulation.pdf>>.

¹⁵⁷ Rozhodnutí Komise IV/JV.22 *Fujitsu/Siemens* ze dne 30. 9.1999, bod 62-69.

¹⁵⁸ WHISH: *Competition law*... (2015): s.927-928.

¹⁵⁹ Do roku 2012 se jednalo o tzv. „*Competition Policy Newsletters*“, jejichž funkci převzaly tzv. „*Competition Policy Briefs*“ dostupné na adrese: <<http://ec.europa.eu/competition/publications/cpn/>>.

Sdělením komise o rozdílech mezi koncentrativním a koooperačním společným podnikem¹⁶⁰ sloučí jako cenný výkladový materiál k aplikaci čl. 2 odst. 4 a 5 Nařízení.¹⁶¹

V rozhodnutí hodnotící *spill-over* efekt Komise uzavřela, že pro hodnocení spojení na základě čl. 85 odst. 1 a 3 Smlouvy ES (dnešního čl. 101 odst. 1 a 3) je nutné, aby koordinace soutěžního chování mezi mateřskými společnostmi byla vysoce pravděpodobná a úzce souvisela právě se založením společného podniku (k příčinné souvislosti viz následující podkapitola 3.3.2, poz. aut.). V uvedeném případě na základě doporučení Komise přijaly strany opatření ve formě strukturálního rozdělení mateřské společnosti, kterým zamezily potencionální možnosti koordinace ve formě předávání informací poskytujících určitou soutěžní výhodu. Komise uvedené opatření označila za přijatelné vzhledem k míře hrozící koordinace a k aplikaci dvojímu řízení nedošlo.¹⁶²

Obdobným opatřením mateřských společností byl uzavřen případ Areva/Urenco/ETC JV, kdy došlo k odstranění vlivu managementu partnerských společností na rozhodování ve strategických zakázkách společného podniku na společném trhu. Tím došlo k eliminaci možné koordinace ve formě předávání citlivých informací, které management získal v souvislosti s obchodní činností JV a mohl tyto informace dál předávat mateřským společnostem za účelem získání konkurenční výhody. Komise opět shledala změnu rozhodovacího procesu jako dostatečnou.¹⁶³

Vlastnickou strukturu spolu s rozhodovacími procesy uvnitř společného podniku spatřuje Nikpay jako nejdůležitější prvky, které je nutné v rámci posuzování míry koordinace brát v potaz. Čím větší je míra začlenění osob pocházející z mateřských společností do struktur vznikuvšího podniku, tím méně jsou strany ochotny na relevantním trhu účinně soupeřit.¹⁶⁴

3.3.2 Příčinná souvislost mezi založením společného podniku a vzájemnou koordinací

Nařízení v rámci koooperačních dohod hovoří o tom, že zakládající spojení musí mít za cíl nebo následek koordinaci soutěžního chování. Pro naplnění skutkové podstaty tohoto ustanovení se ovšem vyžaduje příčinná souvislost mezi právním jednáním vedoucím k založení JV a jakoukoliv koordinací na společném trhu.¹⁶⁵ V této souvislosti Komise rozhodla, že oznámení dvou mateřských společností zakládající společný podnik za účelem ušetření nákladů na vysílací práva nenaplnuje požadavek na přímou kauzalitu, jelikož by předmětná koordinace mohla nastat

¹⁶⁰ Orig. Commission. *Notice on the distinction between concentrative and cooperative JVs*, OJ 1994 C 385/1.

¹⁶¹ FAULL, Jonathan, Ali NIKPAY a Deirdre TAYLOR. *Faull & Nikpay: the EU law of competition. Third edition.* Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2014, s. 911.

¹⁶² Rozhodnutí Komise IV/JV.15 BT/AT&T ze dne 30.3.1999, bod 200-205.

¹⁶³ Rozhodnutí Komise COMP/M.3099 *Areva/Urenco/ETC JV* ze dne 6.10.2004, bod 231-232.

¹⁶⁴ FAULL, Jonathan, Ali NIKPAY a Deirdre TAYLOR. *Faull & Nikpay: the EU law of competition. Third edition.* Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2014, s.901-902.

¹⁶⁵ NOURRY, Alex, HARRISON, Dan. *Transactions and practices...* [online] (2017).

i bez založení JV. Pobídky na získání vysílacích práv a s tím spojené ušetření nákladů na vysílání mohou zajistit také třetí osoby, které stojí zcela odděleně od zamýšlené koncentrace.¹⁶⁶

3.3.3 Výměna citlivých informací

Častými motivy vedoucími k založení společného podniku mohou být snahy mateřských společností o získání citlivých informací týkající se obchodní činnosti podniku. Jako takové mohou být označeny např. údaje o cenách, dodavatelích, zákaznících apod. Pokud jde o posuzování míry koordinace v tomto ohledu, Komise se ve svém rozhodnutí vyjádřila, že struktura plně funkčního JV musí obsahovat mechanismy, které zabrání předávání citlivých informací pocházejících z obchodní činnosti společného podniku. Tato opatření musí být účinná i v opačném toku, resp. musí zajišťovat takový přísun informací směrem k JV, aby byl společný podnik schopen výkonu samostatné podnikatelské činnosti a zároveň neobdržel soutěžně citlivé informace, které jsou nad rámec tohoto výkonu.¹⁶⁷

Míra koordinačních účinků se musí posuzovat také vzhledem k trhu, na kterém společnosti působí. Např. na trhu s dodávkami energií Komise opakovaně prohlásila, že se jedná o velmi komplikované tržní prostředí s nespočtem typů smluvních vztahů. Z tohoto důvodu Komise nepředpokládá, že by založení JV vedlo ba i k tiché koordinaci mezi podnikem a mateřskými společnostmi.¹⁶⁸

3.3.4 Identifikace relevantního trhu v rámci posouzení koordinace

Komise se také podrobněji vyjádřila ke koordinaci mezi zakládajícími společnostmi, které si ponechají významnou část obchodní činnosti na stejném trhu, jako společný podnik. Komise nepovažuje založení JV za usnadnění míry koordinace v případech, kdy sice partneři prodávají obdobnou službu na stejném trhu, nicméně jsou zacílení na odlišnou cílovou skupinu zákazníků. Jako v případě rozhodnutí, kdy mateřské společnosti zprostředkovávají pouze teritoriální licence světového repertoáru, JV nabízí pro své zákazníky licence použitelné celosvětově, ale pouze na omezený repertoár. Dle tvrzení Komise je nepravděpodobné, že i partneři na stejném trhu by na základě obchodování s odlišnými typy licencí vytvořily koordinační kanál.¹⁶⁹

Za rozhodující skutečnost posuzující míru koordinace může také být poměr obratu mateřských společností a JV na společném trhu. Pokud zakládající strany prokážou, že jsou na

¹⁶⁶ Rozhodnutí Komise COMP/JV.37 *SkyB/Kirch Pay TV* ze dne 21.3.2000, bod 91.

¹⁶⁷ Rozhodnutí Komise COMP/M.6477 *BP/Chevron/ENI/Sonangol/Total/JV* ze dne 16.5.2012, bod 30. Obdobně Rozhodnutí Komise COMP/M.3817 *Vegener/PCM/JV* ze dne 7.7.2005.

¹⁶⁸ Tamtéž, bod. 31. Shodně také Rozhodnutí Komise COMP/M.4545 *Statoil/Hydro* ze dne 3.5.2007, bod 51-52.

¹⁶⁹ Rozhodnutí Komise M.6800 *Prsfm/Stim/Gema/JV* ze dne 16.6.2015, bod 299.

poli s předmětnou službou oproti zakládajícímu JV mnohonásobně „většími hráči“, možnost koordinace nebude mít pro potřeby rozhodnutí Komise praktického významu.¹⁷⁰

Komise se také podrobně vyjádřila ke koordinačním efektům přelévající se na sousedící trh v případě NC/Canal+/CDPQ/Bank Amerika z roku 1998¹⁷¹, kde došlo k založení JV nabytím společné kontroly nad existujícím Canal+, placeným televizním kanálem. Ačkoliv Komise konstatovala, že na společném francouzském trhu nedošlo k upevnění či vytvoření dominantního postavení, popř. vzniku kooperačního jednání, k opačnému závěru došla na trhu geograficky sousedícím. Společnost CDPQ vlastnila podíly mj. taky v JV Sogacabel, španělském placeném televizním kanále. Toto zjištění vedlo Komisi k zahájení šetření možných vertikálních a horizontálních kooperačních jevů. Ve svém závěru Komise konstatovala, že strany jsou vysoce motivovány založit společný podnik s partnerem CDPQ za účelem získání důvěrných informací ze španělského trhu, což považovala za nepřijatelné a proto vyzvala strany k modifikaci oznámeného spojení, čemuž strany plně vyhověly.¹⁷²

Uvedené rozhodnutí Komise je jasným důkazem, kdy se Komise neomezuje pouze na geograficky totožný trh, ale ve svých šetřeních bere v potaz i přeshraniční dopad zamýšleného spojení na horizontální i vertikální úrovni sousedících trhů.¹⁷³

3.4 Závěrem ke kooperaci

Stručně řečeno, účelem existence dvojího řízení diverzifikujícím mezi plně funkčním společným podnikem a JV s koordinačními prvky je to, že po založení JV zůstávají mateřské společnosti na stejném nebo souvisejícím trhu konkurenti a spolupráce rodičů se společným podnikem se může na tyto trhy přelévat. Nebezpečí často nevzkvétá na společném trhu, kde může společný podnik vykonávat podnikatelskou činnost zcela bez negativních dopadů, ale riziko je zejména na trzích souvisejících, kde můžou mateřské společnosti těžit z kooperačních praktik a tím získávat výhodu oproti ostatním konkurentům. Proto je nezbytné možné negativní dopady zamýšlené spolupráce podchytit.

¹⁷⁰ Rozhodnutí Komise COMP/M.6314 *Telefónica UK/Vodafone UK/Everything Everywhere/JV* ze dne 4.9.2012, bod 585-586. Obdobně rozhodnutí Komise COMP/M.6485 *Euler Hermes/Mapfre/Mapfre CC* ze dne 20.9.2012, bod 20-23.

¹⁷¹ Rozhodnutí Komise COMP/M.1327 *NC/Canal+/CDPQ/Bank Amerika* ze dne 3.12.1998.

¹⁷² Tamtéž, bod 40-43.

¹⁷³ FAULL, Jonathan, Ali NIKPAY a Deirdre TAYLOR. *Faull & Nikpay: the EU law of competition. Third edition.* Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2014, s. 916.

Závěr

Autor si dal za cíl obsáhnout v rámci diplomové práce hmotně-právní úpravu plně funkčního společného podniku z pohledu evropského soutěžního práva, kterou následně demonstroval na celé řadě rozhodnutí Komise a rozsudků Soudního dvora Evropské unie. Pokusil se tak vyplnit určitou mezeru v rámci české doktríny, která dle dosavadních zjištění autora neobsahovala ucelený odborný text soustředící se výhradně na vymezené téma. Autor se v neposlední řadě také snažil přesvědčit čtenáře o důležitosti institutu společného podniku v rámci vnitřního trhu, prostřednictvím něhož mohou strany dát vzniku úspěšné nové obchodní spolupráce.

V úvodní kapitole stručně nastínil vývoj, smysl a účel právní úpravy soutěže na území Evropské unie a dále pro účely lepšího pochopení tématu rozdělil soutěžní právo do jeho základních pilířů, tedy na zakázané dohody, zneužití dominantního postavení a kontrolu koncentrací, která tvoří základní právní rámec zkoumaného JV. Dále se již věnoval tématu společného podniku. V několika následujících řádcích se autor pokusí shrnout průběh řízení o povolení zamýšleného spojení ve formě společného podniku. Primárně se Komise zaměří na výchozí právní režim JV, tj. zda podnik naplňuje plně funkční kritéria, což implikuje aplikaci právního režimu Nařízení. V této souvislosti je třeba vzít také v úvahu Sdělení Komise o pojmu plně funkčních společných podniků¹⁷⁴, které slouží jako důležité interpretační vodítko článku 3 Nařízení. Mezi prvky plné funkčnosti, které autor podrobně rozpracoval v kapitole druhé, řadíme zejména (1) nezávislé vystupování na trhu, (2) předmět činnosti nad rámec mateřských společností, (3) obchodní vztah mezi společným podnikem a mateřskou společností, (3) dlouhodobý charakter a (4) objektivní notifikační kritéria, jako např. kritérium obrátu. Jako stěžejní zjištění autor považuje skutečnost, že výše uvedená kritéria nejsou posuzována jako tvrdá a případ od případu na ně může být pohlíženo odlišně. Zejména není vyžadována jejich přítomnost bezprostředně k okamžiku vzniku společného podniku, pokud se strany zaváží k jejich implementaci do předem stanoveného data. Tímto zjištěním autor odpověděl zamítavě na vedlejší výzkumnou otázku, která zněla: *Musí být plně funkční kritéria JV naplněna k okamžiku založení společného podniku?*

Po podrobném šetření uvedených kritérií samostatnosti dochází ze strany Komise k tzv. substantivnímu testu, který zkoumá (ne)slučitelnost podniku se společným trhem, zvláště prostřednictvím získání nebo upevnění dominantního postavení. V rámci zkoumání procesních otázek notifikačního řízení bylo zjištěno, že na základě oficiálních statistik Komise

¹⁷⁴ Sdělení Komise o pojmu plně funkčních společných podniků podle nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 o kontrole spojování podniků ze dne 2.3.1998, 98/C 66/01.

bylo ke konci roku 2015 zamítnuto pouze 24 oznámených spojení, z čehož jasně vyplývá ojedinělost zamítavých rozhodnutí Komise. Odpověď na vedlejší výzkumnou otázku znějící: *Přistupuje Komise často k opatření ve formě zákazu zamýšleného spojení?* proto zní ne.

Třetí část práce se věnovala posouzení Komise, zda li založení plně funkčního společného podniku nepovede ke koordinačnímu chování na relevantním trhu mezi JV a mateřskými společnostmi. Autor dospěl k závěru, že návrh musí být prokázáno, že zjištěná koordinace je přímým účelem nebo následkem založení JV. V opačném případě společný podnik není posuzován z hlediska dvojího řízení, a tudíž nedochází k aplikaci čl. 101 SFEU. Výše uvedený jev se v odborné terminologii nazývá spillover efekt, který bohužel dle autorova bádání nenalézá v české odborné literatuře podrobnějšího výkladu.

Práce ve svém souhrnu tak dovedla autora k rozřešení hlavní výzkumné otázky, která zněla, zda „*Le parallelement na plně funkční společný podnik aplikovat pravidla jak pro koncentrace, tak pro dohody narušující soutěž?*“ Jak již bylo nastíněno výše, odpověď na výzkumnou otázku je kladná, jelikož společný podnik v případě naplnění kritérií plně funkčního podniku je posuzován z hlediska pravidel vztahující se pro koncentrace. V průběhu řízení však jsou v souladu s čl. 2 odst. 4 a 5 Nařízení zkoumány možné existence kooperačních dohod mezi partnery, které jsou posuzovány z hlediska pravidel obsažených v čl. 101 SFEU. Zmíněný článek považuje autor za další užitečný námět na vědeckou práci, která tak vytvoří komplexní materiál ke studiu dohod o spolupráci v rámci soutěžního práva Evropské unie.

Seznam použitých zdrojů

Monografie

- 1) BEJČEK, Josef. *Soutěžní politika a fúze v evropském kontextu*. Brno: Masarykova univerzita, 2010, 389 s.
- 2) EZRACHI, Ariel. *EC competition law: an analytical guide to the leading cases*. 4th ed. Oxford: Hart Pub., 2014. 589 s.
- 3) FAULL, Jonathan, Ali NIKPAY a Deirdre TAYLOR. *Faull & Nikpay: the EU law of competition. Third edition*. Oxford, United Kingdom: Oxford University Press, 2014, 2368 s.
- 4) GYODER, Joanna, ALBORS-LLORENS, Albertina. *Goyder's EC Competition Law, 5th Edition*. Oxford University Press, 2009, 697 s.
- 5) CHALMERS, Damian. *European Union law: text and materials*. New York: Cambridge University Press, 2006. 1235 s.
- 6) LORENZ, Moritz. *An introduction to EU competition law*. New York: Cambridge University Press, 2013, 442 s.
- 7) MORAIS, Luis. *Joint Ventures and EU Competition Law*. Oxford: Hart Publishing Limited, 2013, s. 586.
- 8) RAUS, David a Andrea ORŠULOVÁ. *Kartelové dohody*. Praha: C.H. Beck, 2009, 355 s.
- 9) ŠVANDA, Martin. VRÁNA, Filip. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže: historie, fakta, svědectví*. Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2008. 159 s.
- 10) WHISH, Richard, BAILEY, David. *Competition Law, Eight edition*. Oxford University Press, 2015. 1015 s.
- 11) ZEKOS, Georgios I. *Economics and law on competition in 21st century globalization*. New York: Nova Publishers, 2014, 347 s.

Odborné články

- 1) AYDIN, Amut, KENNETH, Thomas. The Challenges and Trajectories of EU Competition Policy in the Twenty-first Century. *European Integration*, 2012, roč. 34, č. 6, s. 531-547.
- 2) BEJČEK, Josef. K zákonu o ochraně hospodářské soutěže po prvním roce jeho účinnosti. *Právní rozhledy*, 2002, č. 10, str. 480.
- 3) KINDL, Jiří. Kontrola koncentrací po vstupu České republiky do Evropské unie. *Právní rozhledy*, 2004, č. 22, s. 816-828.

- 4) LEVY, Nicholas, a kol. A Comparative Assessment Of The EU's Reforms To Merger Control And Antitrust Enforcement. *European Competition Journal*, 2015, č. 11, 42 s.
- 5) MORSE, Robert J. Joint ventures, acquisitions and cooperative agreements: A proposed state program. *Economic Development Review*, 1992, č. 10(4), s. 73-75.
- 6) MUNKOVÁ, Jindřiška. Nařízení o kontrole spojování podniků č. 139/2004 ES. *Právní rozhledy*, 2004, č. 12, s. 458-469.
- 7) NERUDA, Robert. Společný podnik jako spojení soutěžitelů z pohledu práva na ochranu hospodářské soutěže. *Právní rozhledy*, 2004, č. 1, s. 8.
- 8) NERUDA, Robert. Substantivní test v soutěžním právu. *Právní rozhledy*, 2008, č. 11, s. 387.
- 9) NERUDA, Robert. Získání možnosti kontroly nad podnikem jako forma spojení podléhající povolení soutěžního úřadu. *Právní rozhledy*, 2005, č. 4, s. 115.
- 10) VERNY, Arséne, DAUSES, Manfred. Evropská kontrola fúzí: Soutěžně politický nástroj k uskutečnění Společného evropského trhu. *Právní rozhledy*, roč. 1993, č. 3, s. 80.
- 11) WALTHER, M., BAUMGARTNER, U. Joint Venture review under the new EC Merger Regulation, *The European Antitrust Review*, 2007, s. 22-26.
- 12) ZENG, Ming. Managing the cooperative dilemma of joint ventures: the role of structural factors. *Journal of International Management*, 2003, č. 9(2), s. 95-113.

Online zdroje

- 1) BUHART, Jacques, ABERG, Louise. *The Concept of Full-Function Joint Venture in the EU* [online]. Lexology.com, 8.8.2016 [cit. 15.9.2017]. Dostupné na <<https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=6e0910d6-49ae-4938-bfa3-e68d27542565>>
- 2) BUSHELL, Gavin, REAL, Sophia. *Merger control notification in the European Union* [online]. Lexology.com, 9.8.2017 [cit. 13.10.2017]. Dostupné na <<https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=fd88137f-a975-43df-a6e9-cb69cb244245>>.
- 3) BYDŽOVSKÁ, Marie. *Hospodářská soutěž* [online]. Euroskop.cz, 2017 [cit. 21.10.2017]. Dostupné na <<https://www.euroskop.cz/8927/sekce/hospodarska-soutez/>>.
- 4) DOLEČEK, Marek. *Joint venture (evropské soutěžní právo)* [online]. Businessinfo.cz, 1.1.2014 [cit. 23.10.2017]. Dostupné na <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/joint-venture-evropske-soutezni-pravo-ppbi-51037.html#!&chapter=2>>.

- 5) European Commission. Competition. *Merger kontrol procedures* [online]. *European Union*, 2013 [cit. 11.10.2017]. Dostupné na <<http://ec.europa.eu/competition/publications>>.
- 6) CHAPPATTE, Philippe, BOYCE, John. *The EU Merger Regulation: An overview of the European merger kontrol rules*. Slaughter and May, červen 2016 [cit. 6.11.2017]. Dostupné na <<https://www.slaughterandmay.com/media/64572/the-eu-merger-regulation.pdf>>.
- 7) NOURRY, Alex, HARRISON, Dan. *Transactions and practices: EU Joint ventures* [online]. Thomson Reuters, 2017 [cit. 12.9.2017]. Dostupné na <[https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-107-3702?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true&bhcp=1#co_pageContainer](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-107-3702?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true&bhcp=1#co_pageContainer)>.
- 8) Sdělení Komise ze dne 3.3.2010, *Evropa 2020 - Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění* [online]. MMR.cz, 2010 [cit. 22.10.2017]. Dostupné na <<https://www.mmr.cz/getmedia/7c31b211-1a5a-46a8-b6bd-151b72dc94ec/EU2020-CJ.pdf>>.
- 9) SCHULZ, Axel, kol. *CJEU clarifies the treatment of non-full-function joint ventures under EU merger control law (Austria Asphalt)* [online]. White and Case, 8/2017 [cit. 11.10.2017]. Dostupné na <<https://www.whitecase.com/publications/alert/cjeu-clarifies-treatment-non-full-function-joint-ventures-under-eu-merger-control>>.
- 10) TESÁŘOVÁ, Zdeňka. *K právní úpravě blokových výjimek ze zákazu vertikálních dohod v odvětví motorových vozidel. Daně a právo v praxi* [online]. Daně a právo v praxi, 1.8.2012 [cit. 23.10.2017]. Dostupné na <<http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d39321v49340-k-pravni-uprave-blokovych-vyjimek-ze-zakazu-vertikalnich-dohod-v/>>.

Ostatní zdroje:

- 1) STOJKOVIĆ, Milica. Development of the legal framework of the competition policy in the European union. *University Business Academy in Novi Sad, Serbia*, Conference on Strategic Management, 28-30.5.2016, 245-252 s.
- 2) NERUDA, Robert. *Vybrané právní problémy posuzování fúzí a akvizicí z hlediska soutěžního práva České republiky a Evropské unie*. Brno, 2008. Dizertační práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Katedra obchodního práva, 248 s.

Právní předpisy

- 1) Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie, 2008/C 115/01.
- 2) Nařízení Komise č. 1269/2013 ze dne 5.12.2013, kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 802/2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků.
- 3) Nařízení Rady č. 1/2003 ze dne 16.12.2002, o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy.
- 4) Nařízení Rady č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004, o kontrole spojování podniků.
- 5) Nařízení Rady č. 4064/89 ze dne 21. prosince 1989, o kontrole spojování podniků.
- 6) Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom), ze dne 25. března 1957.
- 7) Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.
- 8) Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.
- 9) Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Soft-law

- 1) Konsolidované sdělení Komise k otázkám příslušnosti podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004, o kontrole spojování podniků, 2008/C 95/01.
- 2) Pokyny pro posuzování horizontálních spojení podle nařízení Rady o kontrole spojování podniků, 2004/C 31/03.
- 3) Pokyny pro posuzování nehorizontálních spojení podle nařízení Rady o kontrole spojování podniků, 2008/C 265/07.
- 4) Předloha sdělení Komise o postupování případů, pokud jde o spojování podniků, 2005/C 56/02.
- 5) Sdělení komise – Pokyny k prioritám Komise v oblasti prosazování práva při používání článku 82, Smlouvy o ES na zneužívající chování dominantních podniků vylučující ostatní soutěžitele, 2009/C 45/02.
- 6) Sdělení Komise o pojmu plně funkčních společných podniků podle nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 o kontrole spojování podniků, 98/C 66/01.
- 7) Sdělení Komise o zjednodušeném postupu ohledně některých spojování podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004, 2005/C 56/04.
- 8) Sdělení komise o rozdílech mezi koncentrativním a koooperačním společným podnikem, OJ 1994 C 385/1.

- 9) Sdělení Komise o pojmu plně funkčních společných podniků podle nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 o kontrole spojování podniků ze dne 2.3.1998, 98/C 66/01.
- 10) Tiskové prohlášení Komise ze dne 5.12.2013, OJ 2013 C 366/5. Dostupné na <http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-1098_en.htm>.

Komentáře

- 1) RAUS, D., NERUDA, R. Zákon o ochraně hospodářské soutěže. Komentář a souvisící české i komunitární předpisy. 2. vydání. Praha: Linde Praha, 2006, s. 243 – 246.

Rozhodnutí Komise

- 1) Rozhodnutí Komise COMP/ M.6068 - *ENI/Acegasaps/JV* ze dne 14.4.2011.
- 2) Rozhodnutí Komise COMP/JV.37 *SkyB/Kirch Pay TV* ze dne 21.3.2000.
- 3) Rozhodnutí Komise COMP/M.1327 *NC/Canal+/CDPQ/Bank Amerika* ze dne 3.12.1998.
- 4) Rozhodnutí Komise COMP/M.1946 *Bellsouth/SBC* ze dne 26.5. 2000.
- 5) Rozhodnutí Komise COMP/M.2632 *Deutsche Bahn/ECT International/United Depots/JV* ze dne 11.2.2002.
- 6) Rozhodnutí Komise COMP/M.2763 *Toray/Murata/Teijin* ze dne 6.12.2002.
- 7) Rozhodnutí Komise COMP/M.2992 *Brenntag/Biesterfeld/JV* ze dne 20.12.2002.
- 8) Rozhodnutí Komise COMP/M.3003 *Electrabel/Energia Italiana/Interpower* ze dne 23.12.2002.
- 9) Rozhodnutí Komise COMP/M.3056 *Celanese/Degussa* ze dne 11.7.2003.
- 10) Rozhodnutí Komise COMP/M.3099 *Areva/Urenco/ETC JV* ze dne 6.10.2004.
- 11) Rozhodnutí Komise COMP/M.3817 *Vegener/PCM/JV* ze dne 7.7.2005.
- 12) Rozhodnutí Komise COMP/M.3858 *Lehman Brothers/Starwood/Le Meridien* ze dne 20.7.2005.
- 13) Rozhodnutí Komise COMP/M.4139 *Sony/NEC* ze dne 31.3.2006.
- 14) Rozhodnutí Komise COMP/M.4545 *Statoil/Hydro* ze dne 3.5.2007.
- 15) Rozhodnutí Komise COMP/M.5241 *American Express/Fortis/Alpha Card* ze dne 3.10.2008.
- 16) Rozhodnutí Komise COMP/M.5399 *Mubadala/Rolls-Royce/JV* ze dne 16.2.2009.
- 17) Rozhodnutí Komise COMP/M.6314 *Telefónica UK/Vodafone UK/Everything Everywhere/JV* ze dne 4.9.2012.
- 18) Rozhodnutí Komise COMP/M.6439 *Agrana/RWA/JV* ze dne 4.4.2012.

- 19) Rozhodnutí Komise COMP/M.6477 *BP/Chevron/ENI/Sonangol/Total/JV* ze dne 16.5.2012.
- 20) Rozhodnutí Komise COMP/M.6477 *Chevron/ ENI/ Sonangol/ Total/JV* ze dne 16.5.2012.
- 21) Rozhodnutí Komise COMP/M.6485 *Euler Hermes/Mapfre/Mapfre CC* ze dne 20.9.2012.
- 22) Rozhodnutí Komise COMP/M.6663 *Ryanair/ Aer Lingus* ze dne 27.2.2013.
- 23) Rozhodnutí Komise COMP/M.6800 *PR.SfM/ Stim/ Gema* ze dne 16.6.2015.
- 24) Rozhodnutí Komise IV/JV.15 *BT/ AT&T* ze dne 30.3.1999.
- 25) Rozhodnutí Komise IV/JV.22 *Fujitsu/ Siemens* ze dne 30. 9.1999.
- 26) Rozhodnutí Komise IV/M.468 *Siemens/ Italtel* ze dne 17.2.1995.
- 27) Rozhodnutí Komise IV/M.686 *Nokia/ Autoliv* ze dne 5. února 1996.
- 28) Rozhodnutí Komise IV/M.904 *RSB/ TENEX-Fuel Logistic* ze dne 2.4.1997.
- 29) Rozhodnutí Komise IV/M.906 *Mannesmann/ Vallourec* ze dne 3.6.1997.
- 30) Rozhodnutí Komise IV/M969 *A.P. Møller* ze dne 10.2.1999.
- 31) Rozhodnutí Komise M.5332 *Ericsson/ STM/ JV* ze dne 25.11.2008.
- 32) Rozhodnutí Komise M.6436 *Volkswagen Financial Services/ D'Ieteren* ze dne 20.12.2011.
- 33) Rozhodnutí Komise M.6800 *Prsfm/ Stim/ Gema/ JV* ze dne 16.6.2015.
- 34) Rozhodnutí Komise M.6905 *INEOS/ Solvay/ JV* ze dne 8.5.2014.
- 35) Rozhodnutí Komise M.7253 *Groupe Lagardere/ SNCF Participations/ JV* ze dne 25.7.2014.
- 36) Rozhodnutí Komise M.7270 *Český Aeroholding/ Travel Service/ České Aerolinie* ze dne 18.12.2014.

Rozhodnutí Soudního dvora EU

- 1) Soudní dvůr: rozsudek ze dne 14.12.2005, *General Electric vs. Komise* , T-210/01.
- 2) Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 14.2.1978, *Komise v. United Brands Company and United Brands Continentaal BV*, 27/76.
- 3) Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 18.12.2007, *Cementbouw Handel v. Komise*, C-2002/06 P.
- 4) Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 2.4.2009, *France Télécom SA v. Komise*, C-202/07 P.
- 5) Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 22.1.2002, *Cisal di Battistello Venanzio & C. Sas v. Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro* , C-218/00, Sbírka rozh. I-00691.
- 6) Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 22.10.2002, *Schneider Electric vs. Komise*, T-310/01
- 7) Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 4.6.2009, *T-Mobile Netherlands v. Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit*, C-8/08.
- 8) Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 6.6.2002, *Airtours vs. Commission*, T-342/99.

- 9) Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 6.6.2002, *Komise v. Airtours*, T-342/99.
- 10) Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 7.9.2017, *Austria Asphalt GmbH OG v. Bundeskartellanwalt*, C-248/16.
- 11) Tribunál: Rozsudek ze dne 11.7.2014, *Komise v. Sasol*, T-541/08
- 12) Tribunál: Rozsudek ze dne 12.12.2012, *Electrabel v. Komise*, T-332/09.

Abstrakt

Autor se ve své diplomové práci s názvem *Podmínky vzniku joint ventures z pohledu evropského soutěžního práva* zabývá pojmem společný podnik, který pod svým označením zahrnuje širokou škálu různých právně-ekonomických entit. Může se jednat o pouhé dohody na konkrétní spolupráci, či vysoce provázané právní subjekty s vysokou mírou samostatnosti. Právě těmito, tzv. plně funkčním společným podnikům, které stojí nejvýše na pomyslné škále samostatnosti, se autor podrobně věnuje a rozebírá jednotlivé podmínky výhradně z pohledu evropského práva a souvisejícího case-law. Práce v první části systematicky zohledňuje samostatný vývoj kontroly koncentrací, pod kterou je samostatný podnik podřazen, a který se řídí režimem Nařízení č. 139/2004 o kontrole spojování podniků. Ve druhé části autor podrobně shrnuje hmotně-právní kritéria samostatnosti, která musí být naplněna, aby bylo možné společný podnik přiřadit do režimu Nařízení. Třetí část shrnuje poznatky týkající se tzv. plně funkčního samostatného podniku s kooperativním prvkem, který má přesah do čl. 101 SFEU a je podroben dvojímu řízení. Veškeré závěry jsou podloženy širokým spektrem rozhodnutí Komise a související judikaturou Soudního dvora Evropské unie.

Summary

In the thesis entitled "*Conditions of Establishment of Joint Ventures in the Context of European Competition Law*", the author deals with the concept of a joint venture, which includes a wide range of different legal and economic entities. These can be either specific cooperation agreements or very interconnected legal entities with a high degree of independence. It is precisely these so-called fully functional joint ventures, which are at the highest position at the imaginary scale of independence, that the author deals in detail and analyzes individual conditions exclusively from the point of view of European law and the related case-law. The work in the first part systematically takes into account the development of concentrations under which the joint venture is subordinate and which governs the Regulation No 139/2004 on the control of concentrations between undertakings. In the second part, the author sets out in detail the substantive criteria of independence that must be fulfilled. The third part summarizes the findings regarding the so-called fully functioning JV with a co-operative element, which has an overlap in Article 101 TFEU and is subject to a dual procedure. All conclusions are based on a wide range of Commission decisions and related case law of the Court of Justice of the European Union.

Klíčová slova a statistické údaje o práci

Klíčová slova:

společný podnik, joint venture, koncentrace, spillover efekt, Nařízení o kontrole koncentrací, soutěžní právo, hospodářská soutěž, substantivní test, one-stop shop

Statistické údaje o práci*

Počet stran:	48
Počet slov:	12 520
Počet znaků včetně mezer:	91 712
Počet poznámek pod čarou:	174
Počet citovaných zdrojů:	101

* V souladu s článkem 8 směrnice děkanky č. 2/2010, kterou se stanoví náležitosti kvalifikačních prací na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Keywords and statistical data about the thesis

Keywords

joint venture, concentration, spillover effect, Regulation on the control of concentrations between undertakings, competition law, competition, substantive test, one-stop shop

Statistical data about the thesis*

Number of pages:	48
Number of words:	12 520
Number of characters with spaces:	91 712
Number of footnotes:	174
Number of cited sources:	101

* In accordance with Article 8 of the Dean's directive No. 2/2010, which sets out the requirements for qualification works at the Faculty of Law of the Palacky University in Olomouc.